

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta šte. 8.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah snaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Interpelacija

poslanca Robleka in tovarišev do gosпода voditelja ministerstva pravosodja v zadevi konfiskacije članka v številki 50 „Narodnega Lista“ z dne 10. decembra 1908. glasečega se:

„O položaju.“

Država bi morala biti enotna skupina ljudi, kateri se čutijo enakopravne.

Poglejmo si sedaj avstrijsko državo. Sosed na jugu se pripravlja na boj. Ves srbski narod ga smatra nujno potrebnim na obstanek domovine. Vsi sloji so pripravljeni, preliti svojo kri za državo, četudi si niso sigurni, da dosežejo kak znaten uspeh.

A pri nas v Avstriji? Na zborovanju Südmarke v Beljaku se je reklo: „Nemci morajo zopet na ulico.“ To se pravi, Nemci morajo na ulici z demonstracijami, z napadi, s pretepi, gnilimi jajci in črnilom preprečiti vsako, še tako nedolžno slovansko veselico.

In to se je sklenilo na zborovanju, katerega so se udeležili „olikanci“, možje „boljših krogov“, mladi dijaki v družbi mnogih starih politikov. Vsi nemški avstrijski ministri, celo vodja nemških krščanskih socialistov, so pozdravili zborovanje brzojavno. Pozdravili so vse sklepe zborovanja ter jih s tem tudi odobrili v celem obsegu. Avstrijski ministri so odobrili že v naprej nemške napade na Slovence.

Cesar je dejal: „Začetek in konec vsega delovanja mojih uradnikov mora biti zakon in le zakon.“ Ali ste čutili moralčno zausnico, katero so vam dale te cesarjeve besede, vi najvišji in prvi uradniki, avstrijski ministri?

V Ptuj so napadli Nemci peščico slovenskih gostov. Aretiranih je bilo deset — Nemcev? Kaj šel! Napadenih in pretepenih Slovencev.

V Mariboru in Celju je frčalo kamenje v okna slovenskih hiš. Aretiran ni bil nihče, ker — Slovencev ni bilo na ulici.

V Ljubljani sta bila ustreljena dva Slovenci, šestintrideset je bilo aretiranih in obsojenih v večmesečno ječo. Nobenemu Nemcu se ni zgodilo nič žalega, le šipe so bile pobite, kakor v Ptuj, Celju in Mariboru. A ves nemški svet je kričal takrat: „Na pomoč nemškim trpinom v Ljubljani! Vlada, uniči Ljubljano!“

Na graškem vsenčilišču, katero je ustanovljeno izrečno glasom cesarskega pisma tudi za Jugoslovane, ne dobijo slednji niti sobe za zborovanje, ne smejo več imeti na stari tabli, kakor v prejšnjih časih, društvenega trobojnega znaka, dovoljenega od univerze in namestnije. Ko bi poskasil le eden slovenski dijak s kako narodno čepico po mestu, kakor so svoje dni Ilirci poskusili, ne prišel bi živ preko ulice.

V Pragi, popolnoma slovanskem mestu, pa izzivajo nemški burši dan za dnem češko prebivalstvo z nemškimi traki in čepicami. Čehi pa so se naveličali teh izzivanj in nočejo več skupnega nedeljskega nastopa nemških dijakov, takozvanega bumla, po najlepših praških ulicah trpeti. Nobeden nemški list še ni imel doslej prilike poročati, da bi bil kateri nemški burš, če je med tednom sam šel z nemško čepico po ulicah, zaradi tega napaden. A odločno so nastopili Čehi proti nemškim izzivačem. In zato so Čehi naenkrat banditje, suroveži itd.

Živela enakopravnost, živela enaka mera!

Ko je cesar sprejel štajersko deputacijo, ki se mu je poklonila k jubileju, je rekel: „Veseli me slišati, da so vsi prebivalci naše lepe štajerske dežele enako zadovoljni.“ Ha, ha, enako zadovoljni? Menda je vladar takrat

pozabil na Slovence ali pa ne ve, da je tretjina štajerskega prebivalstva zasužnjena, ne ve, da celjski Slovenci še ljudske šole ne dobijo, dasi čakajo na njo že osem let. Okrajni komisar Zoffal, kateri je spravil Šoštanj v nemške roke, je dobil zato red; drugih njegovih zaslug za državo nameč ne poznamo. Ptujski župan Ornič je dobil red, ker je pustil pretepati na kolodvoru poleg sebe stoječega dr. Ploja. Vraga, red bi potem vendar prej zaslužil celjski župan Jabornegg, kateri je bil — dasi pomotoma — sam tepen od Nemcev.

Na Češkem je pri vsakem višjem uradu, sodniji, prokuraturi, financ, deželni vladi itd. predsednik Čeh, podpredsednik Nemec. Pri štajerskem nad-sodišču niti enega Slovence ni, v Šoštanju, v katerem okraju je 97 odstotkov slovenskega prebivalstva, je eden slovenski kancelist. V Ljubljani pri najvišjem uradu ni niti enega Slovence. Kako se Vam to dopade, vi Čehi, in kako tebi, ti Nemec — „trpin“?

Na Dunaju streljajo laški dijaki na nemške in narobe, se tepejo. Bojkot zoper našo industrijo na Balkanu je povzročil ogromno škodo, in sedaj se pripravlja tudi na Laškem. Škode je dosedaj približno 50 milijonov kron. Naši krščanski socialci, steber države, kakor se imenujejo, pa so vrgli v tem kritičnem času ministerstvo, ker je bilo še premalo klerikalno in ker bi radi še tudi drugi njihovi somišljeniki vlekli mastne plače, stari, za „državo zaslužni“ ministri pa dobivajo itak lepe penzije. Na jugu pa stoji sosed obo-rožen in se smehlja.

In kaj še naj porečem k aneksiji Bosne in Hercegovine? Kot avstrijski državljani pravim: Priborili smo ti deželi pred tridesetimi leti v prvi vrsti mi Slovenci in Hrvati. Vi avstrijski nemški ministri ste nam takrat veliko-dušno prepustili, da smo prelivali svojo

kri v Bosni in Hercegovini, kakor sedaj z mirnim srcem Nemcem na ljubo — v Ljubljani. Kar smo Slovenci s svojo krvjo priborili, hočemo tudi mi imeti.

Kot Slovenec pa moram reči: „Obžalujem, da prideta zopet dva slovanska naroda, bratski srbski in hrvaški narod, pod kruti jarem nas Slovence tako „silno ljubeče“ avstrijske vlade.“

Morda bode naša bodočnost boljša, če bomo začeli čutiti, da smo si Čehi, Poljaki in Malorusi, kakor tudi Srbi, Hrvati in Slovenci bratje. Posamezno smo šibki, skupno pa smo za vsako vlado težka palica. Da se ne bode Bosna priklopila tostranski državni polovici, za to bodo verno poskrbeli naši avstrijski ministri, v prvi vrsti „nemški“ uradniki. Ali pa so ti ljudje tudi avstrijski patriotje?

Pa kam z Bosno? Oger roko proč to je prvo! Pred tridesetimi leti niti eden Oger ni prelil kaplje krvi, sedaj bi pa rad deželi pograbil. Ali se naj priklopi Hrvatski? Ko so se Ogri leta 1848 puntali, so Hrvati rešili ogrske dežele našemu cesarju, kakor Čehi avstrijske. Sedaj pa vlada v Pragi nagla sodba, in nič slabše ni v Zagrebu. Hrvatski narod muči degenerirani baron ban Rauch, proti kateremu so se izrekle štiri petine izvoljenih poslancev, pije konjak ter polni ječe z rodoljubnimi Srbi in Hrvati; podban je bil na ulici oklofutan, banove kreature pa dovoljujejo svojim sinovom mastne štipendije.

Tako se godi danes leta 1908 v Avstriji. Država: skupina enakopravnih narodov? Ironija! Avstrija ni bila to nikdar in ne bo dotlej, dokler si tep-tani in zaničevani narodi, in to smo slovanski narodi, sami s svojo silo ne pribore enakih pravic. Danes pa je ves državni aparat v Avstriji v službi Nemštva, v službi nemškega uničeval-

LISTEK.

Nos.

Spisal N. V. Gogolj. Prevedel Gregorij C. (Dalje).

S čuvstvom nerazumljivega strahu je sedel k mizi in vzel pred se zrcalo, da ne bi postavil nosu narobe. Roki sta se mu tresli. Previdno in pazljivo ga je pritisnil na njegovo prejšnje mesto. Toda, o groza! Nos se ni hotel prijeti!... Držal ga je pred ustmi, pogrel ga je nalahko s svojo sapo in ga zopet pritisnil na gladki prostor med obema licema, toda nos se na noben način ni prijel.

„No, no, primi se vendar, tepeci!“ mu je govoril. A nos je bil kakor lesen in padel mu je na mizo s tako čudnim glasom, kakor da je zamašek. Majorjev obraz se je krčevito skrivil. „Kaj bo, če se ne prime?“ si je mislil v strahu. Toda kolikorkrat ga je hotel postaviti med lica, tolikokrat se je pokazalo, da je ves trud zaman.

Poklical je Ivana in ga poslal po zdravnika, ki je bival v tej hiši in sicer v najlepšem stanovanju. Ta zdravnik se je zelo postavil, imel je prelepo brado, svežo in zdravo ženo, jedel je zjutraj sveža jabolka in snažil si je usta z veliko skrbjo; vsako jutro jih je umival tri četrt ure in zobe je snažil s ščetkami petih vrst. Zdravnik je takoj prišel. Ko ga je bil vprašal, kedaj se mu je pripetila nesreča, ga je prijel za brado in za ono mesto, kjer je bil prej nos, s toliko silo, da je udaril major z vso močjo ob zid. Zdravnik ga je potolažil, da to ni nič hudega in mu ukazal glavo nagniti na desno; potipal ga je na gladki nosni prostor in rekel „hm,“ potem mu je velel nagniti glavo na levo stran in je rekel „hm“ in naposled ga je zopet silovito dregnil, da je major Kovaljev sunil z glavo kakor konj, ki mu pregledujejo zobe. Ko ga je zdravnik tako poizkusil, je zmajal z glavo in rekel: „Ne, ni mogoče! Najbolje je, da ostanete brez nosa, ker

lahko bi se vam vse še poslabšalo. Nos bi se seveda dal pritrditi na svoje mesto; lahko ga vam takoj nazaj prišijem, če hočete; toda bodite prepričani, da bi bilo to za vas še slabše.“

„Ta pa je lepa! Kako naj bom vendar brez nosa?“ je dejal Kovaljev. „Hujše vendar ne more biti, nego je zdaj. Kam naj se pokažem s tako ostudnim obrazom? Jaz imam zelo imenitne znanke; lejte nocoj sem vabljen v dve hiši. Jaz sem z mnogimi znan, tako na primer s soprogo državnega svetnika Čehtareva, s Podtočino, ženo štabnega častnika... s katero pa nimam po zadnjem njenem postopanju nobenega opravka več, kakor da jo naznamim policiji. Bodite milostni!“ je nadaljeval s prosečim glasom. „Ali res ni več pomoči? Pritrdite ga, tudi če ne bo lepo, da bo le držalo! V opasnih prilikah ga tudi lahko, če bo treba, malo z roko podprem. Tudi plesu se bom odpovedal, da ne bom s kako nepravidno kretnjo nosu poškodoval. Vse, karkoli se vam zadožim, bodite

uverjeni, kolikor mi bodo dopustila moja sredstva...“

„Verjamete,“ je rekel zdravnik z mirnim, nenavadno mehkim in prikupljivim glasom, „da nisem še nikoli zdravil zaradi lastnega dobička? Res je, da sprejemam plačila, toda zato, da ne želim svojih pacientov. Kakor sem vam že rekel, vam lahko nos nazaj pritrdim; toda dam vam častno besedo, če že drugače nočete verjeti, da bi bilo to za vas veliko hujše. Prepustite raje vse naravi. Pogosto umijte to mesto s hladno vodo in bodite prepričani, da boste tudi brez nosa ravno tako zdravi, kakor če bi ga imeli. Svetujem vam, da shranite nos v špi-ritu, ali kar bi bilo še bolje, da vlijete nanj dve žlici hudega žganja in pogretega kisa in potem dobite še precej denarja zanj. Celó sam ga kupim, če ne zahtevate preveč zanj.“

Dalje prihodnjia.

nega boja zoper Slovane. danes je avstrijska vlada krvnik nemškega nasilstva nad Slovani. In za to državo naj stojimo mi z navdušenjem, za državo, katera vleče slovenski narod v istem trenutku k vislicam, ko stoji na jagu oborožen drug slovanski narod, da brani svojo čast in svoj ugled?

Vsi ti momenti iz vrvečih dogodkov v Avstriji nam kažejo jasno dovolj našo pot: združiti se moramo vsi avstrijski Slovani, da najdemo moči dovolj za gospodarsko osvobojo.

Vi pa slovenski rodoljubi, naprej v tem delu za gospodarsko osamosvoje in za dviganje in širjenje slovanske zavesti, zavesti slovanske skupnosti. Nemci v Ljubljani plačujejo sklep Štadmarke v Beljaku s polomi za polomi, prepričani smo, da do tega pride tudi pri nas na Štajerskem. Zato slava Štadmarki! Jasno kaže že sedanji položaj posledice njenih sklepov. Morda dobe Ambroschlütz in drugi, ki so jih izzvali, vendar tudi kaka odlikovanja, kake zaslužne križce! Hitite s tem sedaj, ker dolgo — nemška nadvlada ne bo več mogoča?

Podpisani vprašajo gospoda voditelja pravosodnega ministertva:

1. Jeli o tej konfiskaciji poučen?
2. Hoče li odrediti, da se ta konfiskacija, kot nepostavna, takoj prekliče?

Dunaj, 15. decembra 1908.

Dr. Hribar.
Dr. Rybář.
Prodan.
Ježovnik.
Bulla.
Bukvaj.
Dr. Velich.
Al. Strekelj.
J. V. Hrásky.

Dr. Laginja.
Vuković.
Bjeladinović.
J. Blankin.
F. Roblek.
Perić.
Dr. Trešić.
Dr. Dulibić.
Mandić.

Iz političnega sveta.

„Češki napredni centum“, tako se bo imenovala nova skupina v državnem zboru. Ker je češki narodni klub po izstopu klerikalcev nekako razpadel, se ustvari češki napredni klub iz mladočehov, čeških naprednjakov, naprednih staročehov in agrarcev.

d „Slov. klub“ in kmečko zavarovanje. „Slovenec“ poroča z Dunaja, da „Slov. klub“ ne bo poprej preciziral svojega stališča glede kmečkega zavarovanja na starost, dokler se ne bode slišalo mnenje „kmetov iz cele dežele“. Zanimiv je sledeči stavek: „Za Slov. klub“ je merodajno mnenje kmetov in če se ti izreko zoper kmečko zavarovanje, potem bo cel „Slov. klub“ kot en mož nastopil proti.“ Bodemo videli, kaj skušajo klerikalci. Mi priobčimo iz peresa odličnega strekovnjaka te dni članke o zavarovanju samostojnih oseb (kmetov in obrtnikov), da informiramo svoje bralce o tem važnem vprašanju. (Rezolucijo nemškoštajerskih obrtnikov, ki se tiče star. zavarovanja, smo že priobčili. Prip. uredništva.)

d Hrvatska vlada namerava sabor razpustiti, da bi zaradi „veleizdaje“ obtoženi poslanci zgubili imuniteto, kajti nadja se, da je ogrski parlament izročil. Minolo soboto je imunitetni odsek ogrskega parlamenta razpravljal o zahtevi sodišča, naj se mu izroče posl. Pribičević, Banjanin in Budisavljević ter je po dolgi debati zahtevo odklonil. Bode li parlament storil drug sklep, je vprašanje.

Kronanje bulgarskega carja Ferdinanda.

v Petrograd, 25. jan. (Brz. Nr. Dn.) Ruska vlada je dobila iz Sofije obvestilo, da se misli dati kralj Ferdinand še to poletje v Tirnovem kronati za bulgarskega carja. Istočasno namerava prestopiti k pravoslavni veri.

v Cesar je potrdil zakon glede ustanovitve trgovske in obrtne zbornice za Bosno in Hercegovino.

Težave v pogajanju med Avstro-Ogrsko in Turčijo.

o Belgrad, 26. jan. (Posebna brz. Nar. Dn.) Iz Carigrada je došla sem vest, da pogajanja med Turčijo in Avstroogrsko ne tečejo gladko, temveč so se pokazale velike zapreke. Turčija namreč zahteva, da Avstroogrsko izpolni zahteve Srbije in Črne gore po kompenzaciji. Ker o tem Avstroogrsko noče dosti slišati, se sporazum lahko razbije.

Vojne priprave Bolgarije in Turčije.

o Sofija, 26. jan. (Pos. brz. Nar. Dn.) Vojnih priprav Bolgarske proti Turčiji ni smatrati kot nevarnost za mir, ker imajo zgolj demonstrativni značaj. To velja tudi za turške vojne priprave proti Bolgariji.

v Ogrski predsednik zbornice Justh pri cesarju. Dogodek, katerega je vsa avstrijsko-ogrsko javnost napeto pričakovala, se je zvršil včeraj ob 11. uri. Cesar je sprijel v avdijenci predsednika ogrske zbornice Justha, zastopnika najradikalnejše struje neodvisne stranke. Kakor poroča „Az Ujsag“, predložil je Justh cesarju sledeči program:

1. Kossuthova stranka je pripravljena končni cilj programa, personalno unijo, izločiti iz programa.
2. Glede zahtev o upeljavi madžarskega poveljnega jezika pri ogrskih polkih je stranka pripravljena rešitev tega vprašanja za sedaj odložiti eventualno popolnoma opustiti.
3. Stranka se zaveže, da predloži zbornici preosnovno volilnega reda na podlagi splošne in tajne volilne pravice.
4. Prevzame stranka dolžnost, skleniti mir s Hrvati in drugimi narodnostmi.

O svojem posvetovanju s cesarjem Justh popolnoma molči, trdi se pa, da ni prišlo do nobene odločitve. Cesar ne mara da bi se o tako važnih vprašanjih kar na nagloma odločalo, zahteva marveč, da se vse natanko premisli in prouči.

Popoldne je posetil Justh tudi avstrijskega ministrskega predsednika in skupne ministre ter predsednika zbornice dr. Weiskirchnerja.

a Iz vladnih krogov se poroča, da vlada ne kani zaključiti zasedanja, ampak samo odstraniti zapreko nujnih predlogov. Glavno delo parlamenta bode v odsekih; skupne seje bodo samo dvakrat na teden; jezikovni zakon predloži vlada parlamentu prihodnjo sredo, cesar je dal v to že dovoljenje.

Češki poslanci se še niso dogovorili o skupni taktiki proti vladi. Radikalci zahtevajo, naj se začne z obstrukcijo, temu se pa vsi zmerni elementi upirajo. V prihodnji seji bodo storili definitivni sklep o tem.

a Vladni predlog o novem davku na dedščine je izdelan po načrtih bivšega ministra Korijtowskega ter sloni na načelu progresivnosti. Zakonski načrt bo čim prej predložen parlamentu.

110 milijonov kron za Bosno?

o Carigrad, 27. jan. (Pos. brz. N. Dn.) Javna tajnost je, da je Avstro-Ogrska razdala raznim turškim magnatom 55 milijonov kron, da s svojim vplivom omogočijo sporazum med Avstrijo in Turčijo. Ako se sporazum doseže, bo veljala Bosna in Hercegovina Avstro-Ogrsko 110 milijonov kron in Bosna še vedno ne bo avstrijska, ker takrat spregovori Srbija, kjer eventualno ponujeni milijoni nič ne dosežejo.

Bolgarska v težavah.

o Sofija, 27. jan. (Pos. brz. „N. Dn.“) Bolgarska se nahaja v kritičnem položaju. Vojna s Turčijo je riskantna, ker je Bolgarska popolnoma osamljena. Ako pa vlada pristane na plačanje odškodnine, nastane revolucija.

Dopisi.

Iz Maribora. Mariborski „Sokol“ je imel koncem leta 159 udov. V preteklem letu je priredil 5 prijateljskih večerov s strokovnimi in poučnimi predavanji, 7 izletov v okolico, nastopil je javno 21. rožnika in 8. listopada. Tehnično vodstvo je v rokah vaditeljskega zbora z načelnikom E. Ilichom, ki se je udeležil letos mesečnega vaditeljskega tečaja „Česke obce sokolske“ v Pragi. Obisk telovadbe je bil vzoren v moškem in ženskem oddelku, ter je znašal povprečno 26 telovadcev na uro. Dohodkov je imelo društvo v preteklem letu 3193 K, izdatkov 2636 K. Razun tega je nastel fond za „Sokolski dom“ na 1189 K. Za leto 1909. se je izvolil sledeči odbor: starosta dr. Franjo Rosina, podstarosta dr. Vladimir Sernec, načelnik Eman Ilich, odborniki F. Bureš, Franc Majer, J. Šostarič, I. Hvalenc, I. Tomažič, M. Stajuko.

Društvo šteje 9 ustanovnikov in sicer: dr. Franjo Rosina, dr. Viktor Kac, dr. Pavel Turner, dr. Radoslav Pipuš, Franjo Pahernik, dr. Vladimir Sernec, dr. Franc Firbas, Miško Reicher in Ivan Lamprecht, ki so vplačali za Sokola vsak po 100 K.

Do sedaj so darovali za društvo sledeče zneske: iz sodnih poravnjav so izročili: F. Majer in S. Pliberšek v zadevi proti F. Š. 30 K, dr. Rosina iz dveh poravnjav svojih strank 1 krat 25 K 1 krat 20 K, dr. Vladimir Sernec v zadevi Ilich proti I. L. 10 K, dr. F. Rosina v zadevi proti L. P. v Slov. Gradcu 100 K, M. Stajuko v zadevah I. Tomažič proti J. G. 5 K in F. Novak proti I. T. 40 K.

V. Bahovec je podaril svoj dobiček pri kegljanju 20 K. Dr. Franjo Firbas 10 K. Dr. Franjo Rosina 10 K, dr. Dimnik 10 K, Fr. Stupica, notar pri Sv. Lenartu 10 K, Majer Fr. 5 K, V. Bahovec 20 K, Franc Pišek 3 K, Rudolf Pevec, Mozirje 2 K, Fr. Černe, Fram 10 K, dr. Hrašovec, Novomesto 20 K.

Za „Sokolski dom“ so darovali:

Dr. Fran Rosina 200 K, Posojilnica v Mariboru 200 K, neimenovan 4 K, dr. Vladimir Sernec 12 K in dr. Fran Rosina 200 K.

Za „Izletni fond“ je daroval br. starosta dr. Fr. Rosina 100 K. V pušici v „Narodnem domu“ se je nabralo 673 K 65 v.

Gomilsko. Javnosti dobro znani šentjurski župnik Zdolšek si je nemara vzel patent na svojo hujskarijo. Nima zadosti nepotrebne razdora samo doma, temveč posega ob nadežih se prilikah s svojo nesrečno in razdiralno roko tudi v sosedne fare. Osveščil je to kaj istinito v pridigi — če se sme imenovati tako —, ki jo je imel na dan inštalacije našega novodošlega g. župnika. Kar je mož kvasil, presega meje, v kojih bi se naj sukala njegova propoved v tako svečanem trenutku. Predbacivali ste nam materam, da svojih otrok ne naučimo niti prekrizati se, oziroma da se v šoli ne znajo, nadalje da ne znajo šolarji niti najvažnejših molitvic, verskih resnic itd.

Spoštuj svoje stanovske tovariše, ne udrihaj po njih ob njih nenavzočnosti! G. župnik, ali ne uči tako Kristusova vera? — Pa kaj to. samo da zadosti človek svoji fanatični strasti. Sicer pa si mislimo Gomilčanje tako-le: pridig župnika Zdolška ter vsega zlega nas obvaruj v bodoče o, Gospod! Sploh so tu vse razmere tako gnile, da bi se o njih lahko vsak dan pisalo in bi tvarine ne zmanjkalo tako kmalu. A za danes dovolj in prihodnjic — na svidenje!

Brezno ob Dravi. Malokdaj ali boljše le nikdar se ne oglasi nihče

v Vašem cenjenem listu iz naše tih vasi. Vsekakor je pa tudi pri nas marsikaj, kar je vredno spraviti v javnost.

Čitamo zdaj v zimskem času prav pridno časopise, posebno še „Narodni list.“ Z veseljem moram povdarjati, da se je v zadnjih letih pri nas zelo razširilo slovensko časopisje, in da se narodna zavest dviga vedno bolj. Ptajskemu laži-proroku ljudje ne verjamejo več in je izgubil že mnogo naročnikov. Nekaj posili nemcev, ki slišijo na razne -ike, mu je seveda ostalo zvestih; sami lističa sicer ne čitajo, ker jim slovenščina smrdi, silijo ga pa drugim, usmiljenja vrednim zasljepljencem, kateri ne spoznajo resnice od laži. Ko bodo spoznali ljudje hinavščino teh ljudi, se bodo zgusom obrnili od njih.

Letos nam je Štadmarka s silo hotela ugrabiti dvoje posestev, pa smo jih srečno oteli; kupil jih je naš narodnjak J. Rižnik, posestnik v Janževem vrhu. Glavni agitator za to izdajalsko društvo je naš občinski predstojnik, menda v plačilo za to, da mu ljudje nosijo svoje trdo prislužene novce v gostilno in prodajalno. V istini nečastno je za našo občino, da ima takega glavarja, ki je zraven vsega drugega še protestant. Ali bi res ne mogto biti drugače? V naši šoli, ki se je pred par leti postavila s pomočjo judeževih grošev, se tudi vedno bolj utepa nemščina ubogim otrokom v glavo, že kar v prvem oddelku se jih začne mučiti. Nad vse smešno je pa to, da so na dan cesarjeve šestdesetletnice razdelili med nje nemške jubilejne knjižice, od kojih učenci nimajo nobene haske, ker jih ne razumejo. A kdo bi jim to zameril, so pač veliki ultragermanski fantasti, ti naši modrijani! Društvo „Prosveta“ je pri nas ustanovilo „Ljudsko knjižnico“. Slovenci, poslušajte se je! Imamo tudi svojo slovensko trgovino P. Iržiča, h kateremu pridno zahajajte; od njega pa zahtevamo, da ima le dobro blago in po zmernih cenah naprodaj. Naše gostilne pa so J. Stepišnik p.d. Žmuve, M. Vezjak na brodu, in pa M. Obrhan v Velki, kjer se nahajajo tudi nabilniki naše šolske družbe Ciril-Metodove.

Zdraveki.

Griže pri Celju. Naš župnik je pravil pri popisovanju za veliko-nočno spoved svojim vernim ovčicam med drugim: varujte se slabega berila in ne verujte narodni stranki, ne družite se v njo, ker ruje proti katoliški cerkvi in sveti veri; ko bi res ta stranka prava bila, jaz bi bil prvi zraven. Narodna stranka je hujska proti veri kakor socijaldemokratska. Socijaldemokrati so odkritosrčni, oni naravnost pravijo, da so proti veri, narodnjaki pa delajo zahrbtno. Tako je govoril naš župnik Ivan Krančič.

Gospod župnik, mi dobro vemo, da se vi v svoji klerikalni stranki prav dobro počutite, zato si pač ne želite nikake premene v človeški družbi, saj vam je dobro; ako pa vi ali kateri drugi iz vaše vrste govori, da ima željo kmetu in delavcu pomoči do boljšega blagostanja, pa to ni drugo kot pesek v oči. Navidezno se hočete nam kmetom prikupiti, zdaj ko vidite, da so zrasle druge stranke zoper vas, da bi nas kmete še nadalje obdržali v duševni temi in da bi pri volitvah za državni ali deželni zbor ali občinski zastop glasovali za vaše kandidate in da bi na ta način prišli vi do večje politične moči in vpliva, da bi postali zopet gospodarji nad ubogim kmetom in delavcem, kakor ste bili nekdanj.

Župnik je tudi dejal, da bera pri nas ni odpisana in da je boljše za nas kmete, ako ostane kakor je bilo dosedaj; jaz pa pravim, če bera ni odpisana, naj se to hitro zgodi.

Sploh se mi zdi sramotna ponižnost, če gospodske suknje beračijo okoli ubogega kmeta. Kaplani, so v resnici bolj vbogi, a naj se tudi njim poskrbi primerno plačo, kakor je imajo razni škofje in prelati preveč, to beračijo naj pa opustijo; bo bolj častno za nje. Župnik naš in orglar sta pa pri nas oba premožna. Gosp. župnik, zahvalite se naši neumnosti, da smo vam tako dolgo tlačanili.

Sicer pa imate še dosti duševnih revežev v vašem tabornu, še celo take, ki, če se bliža huda ura, s svinjskim in kurjim blatom proti megli kadijo. Ti so vam vsi dobro došli. Pa brez zamere! Pri priložnosti kaj več!

Vaš verni kmet.

a Iz Dravske doline. (Razobešanje slovenske trobojnice — kaznjivo!) To modrost je pogruntalo c. kr. okrajno glavarstvo v Slov. gradu. — Kakor je znano je bila slovenska šola družbe sv. Cirila in Metoda na Muti okrašena na jubilejni dan s cesarsko, deželno in slovensko zastavo. Poslednja je vihrala cel dan raz strehe slov. šole kljub vsej jezi in vsem prepovedim oholega tovarnarja Erberja, ki je ob enem tudi župan na Muti. Niti njegov klovniški nastop na sredi trga proti slovenskemu učitelju je ni mogel odstraniti. To ga je tako razjezilo, da je tožil učitelja družbine šole na c. kr. okrajno glavarstvo v Slov. gradu. Pritožba je bila kaj dobro utemeljena; saj je obsegala celih šest strani. V njej je župan odkrito pripoznal svoje junaštvo, da se je zbal z vsem občinskim zastopom slovenske zastave ter so da po njegovi inicijativi odkorakali po drugem potu v cerkev. Ovadba je pač vredna svojega duševnega očeta, četudi je deželni poslanec.

Seveda je moralo slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Slov. gradu hitro ustreči zahtevi velmoža Erberja. Saj je obče znano, da je Erber razun tovarnarja in župana celo škof na Muti; zakaj ne bi bil obenem še okr. glavar. Vsi uradi in vse korporacije ter oblasti se ravnaajo po željah junaka Erberja, ki se zboji celo slovenske zastave. Kar on reče, to se mora zgoditi. Če zahteva, da se premesti kak narodno delaven kaplan, se hitro zgodi njemu na ljubo. Zato ni čuda, če izkušna tudi slovenjgraški c. kr. okrajni glavar ustreči Erberjevimi željam. Saj kak okrajni glavar še zdavnaj ni škof, četudi je c. kr. Tako je bil vodja družbine šole hitro poklican k uradnemu dnevni c. kr. okrajnega glavarstva, ker je razobesil slovensko trobojnico brez Erberjevega dovoljenja na slovenski zemlji ter s tem storil zločin, ker je hotel pokazati, da tudi na Muti in v okolici živi velika večina prebivalcev, ki imajo le to napako, da so Slovenci in da so zvesto udani svojemu vladarju, kakor menda misli modri Erber in za njim seveda tudi c. kr. okrajno glavarstvo v Slov. gradu. Saj pri uradnem dnevni se niso nič upoštevali ugovori zatočenca, ampak se ga je kratkomalo obsodilo na 20 K globe, oziroma 48 ur zapora, zaradi „preziranja policijske prepovedi“, ozir. zaradi „policijsko nasprotujočega obnašanja na javnih krajih tako, da se je s tem zabava občinstva kratila in jeza povzročila“.

Človek res ne ve, ali bi se smejal, ali pa jezil nad tako obsodbo. Po teh §§ se lahko sodijo razgrajaci, ne pa dostojni ljudje in slovenske zastave. Saj ni razobešalec kriv, če se je Erberju razlil žolč ob pogledu na slovensko zastavo! Naj pa gre nazaj v tevtoburški gozd, tam bode morda videl divje mrjasce, gotovo pa ne slov. zastave. Čemu si pa išče kruha med nami! Sploh pa Erber sam menda vendar ni smatral vse slovesnosti na judan — za žalavo. Radi tega pa vežba svoj posluš pri ščetinarjih

se tudi ni mogla motiti zabava niti njemu, niti drugemu občinstvu, ki se je prav zadovoljno smejala, ko je videlo njegovo jezo in onemoglost.

Sploh pa naj nam povesta modri Erber in c. kr. okrajni glavar Poiger, po katerih §§ ima navadna občina, ki nima avtonomnega statuta, pravico prepovedati razobešanje na slovenski zemlji slovenske zastave? Obenem pa pozivamo c. kr. okrajno glavarstvo v Slov. gradu, ki je obsodilo slovenskega učitelja, naj po istih paragrafih obsodi vse „purgarje“ v Marnberku, ker so bili na isti dan razobesili frankfurterice. Slovenska zastava je priznana od cesarja ter je zato domača, nemške so pa iz blaženega rajha.

Radovedni smo samo, kakšno stališče bode zavzela c. kr. namestnica. Svojih pravic si ne bomo dali kratiti na svoji zemlji od nikogar!

Sromlje pri Brežicah.

Spoštovani g. urednik! Malokedaj ali pa nič se ne čita poročil iz našega kota.

Tukaj se pridno agitira za „Slov. Gospodarja“, češda je najboljši in najstarejši kmetijski list, ter najbolj zastopa kmečke težnje. Vsakemu svoje. — Ali hvalisariji ne pomislijo, da se vsaka stara reč enkrat izrabi in da so nastali drugi časi in druge razmere za kmeta.

Prišli so časi prevrata v prirodi, t. j. pri obdelovanju polja in vinogradov — pa prišli so tudi časi prerodenja v politiki t. j. kmet se je začel zavdati ne samo svojih verskih, ampak tudi svoje narodne in stanovske dolžnosti in preobrazbe. —

Slovenci smo se začeli probujati ter zahtevamo vedno več duševne hrane, dobrega poučnega berila. Ustanovila so se razna bralna in druga društva. Ustanovili so se novi časopisi, med njimi prepotrebno in za politično prerajeno slovensko ljudstvo izvrstno narodno glasilo „Narodni List“ kateri je v kratkem času obstanka s svojim izvrstnim čtivom preporočil obraz našega dosedaj zaspanega političnega življenja. Ne ozirajmo se na klevetnike, kateri nimajo druge misli in dela, kakor da bi sami dobro živeli ter ubogega slovenskega kmeta — trpina pod vajeti imeli, ter vse kar pride novega in kar ni po njihovi volji skovano, imenujejo brezversko in ljudstvu škodljivo! Ti ljudje se prilizujejo kmetu, kadar ga rabijo za svoje namene — ko ga več ne potrebujejo, še ga ne pogledajo ter mu še ne odzdravijo. Stanovski tovariši, probujajmo se, ter stopimo v močno slovensko organizacijo narodne stranke, pri kateri in po kateri bomo dobili v svojih stanovskih težnjah kakor tudi v političnem položaju močno zaslombo in pomoč.

Šmartno v Rožni dolini.

V zadnji števil. „Slov. Gospodarja“ je dopis od nas, v katerem se izliva jeza na tukajšnjega nadučitelja g. Kvac-a, ki je obenem organist ter si je v kratkem času izvežbal zbor, s kojim je že mnogokrat nastopil na Dobrni, v Novi cerkvi, Vojniku itd. v splošno zadovoljnost.

Med drugim poudarja dopisnik, da sta pri nas dva pevška zbora, „samostojen“ in Kvacov; mi poznamo samo Kvacovega, ker treh deklic, ki v splošen zasmeh in zabavo čivkajo ob nedeljah pri kaplanovih mašah, ne smatramo za zbor. Znali bi povedati o drugem „zmešanem zboru“, podobnemu turškemu haremu; vodja tega je čednostni dopisnik lažnivega Slov. Gospodarja. Kar se pa tiče lepote petja „samostojnega“ zbora, ne bomo se prerekali z dopisnikovo nezmotljivostjo, dovoljujemo si samo pripomniti, da lažljivi dopisnik nikakor ni poklican, soditi, kakšno naj bode petje, da je lepo, ker se istega ni učil — sedaj si dan — za žalavo. Radi tega pa vežba svoj posluš pri ščetinarjih

Pohorčinega svinjaka in drugih šmartinskih hlevih v splošno pohujšanje štirih fará. Nadalje klobasari, da se g. Kvac čisto nič ne obotavlja vleči reden zaslužek organista tudi za maše kaplana, pri katerih ne orglja in ne poje. Kolikor besedi, toliko laži! Organist je plačan iz ustanov, katerih pa kaplan ne opravlja po nedeljah, ampak čita najete maše, od katerih organist do sedaj še ni prejel niti vinarja, kaplan pa za vsako tako mašo 2 K. Če kaplan noče maševati brezplačno in le tedaj zastoj zine, kadar mu pade meso z vilic, zakaj neki bi pa moral organist brezplačno orgljati? Dopisnik razloži nam to! Kolikor nam je znano, bere vse ustanovne maše, ki se čitajo s spremljevanjem orgel, g. župnik, katere mu pa g. Kvac orgla, toraj vleče po pravici „mastno“ plačo. Kar se tiče g. Kvacove „vsemogočnosti“ se mora reči, da ima g. Kvac zaupanje vseh pametnih in razsodnih šmartenčanov, dopisnik Gospodarjev pa le tistih, ki jih napaja ter jim brezplačno pijačo preskrbuje in jih v pijanosti vporbja v svoje „vzvišene“ namene, ki smrdijo do neba.

Kapele pri Brežicah.

Glej ga spaka! Doslej smo bili vsi mnenja, da se človek s čitanjem dobrih knjig izobraža. Zato smo Kapelčani ustanovili zase „ljudsko knjižnico“. A zmotili smo se. Zadnjič so nas prečastiti gospod župnik puščili, da delamo proti Bogu, veri in duhovnikom, če kaj takega ustanavljamo. Na razpotju smo. A ker je „ljudska knjižnica“ že ustanovljena, g. župnika ponižno naprosimo, da naj ob njeni otvoritvi pride, si ogleda vsako knjigo, (odzunaj in znotraj) ter nam jo odsvetuje v slučaj, da je brezverska. Do tedaj pa naj malo potrpi z rovanjem proti knjižnici na prižnici in pri izpraševanju, sicer mu ne bomo ostali dolžni odgovora. Gradiva je dovolj.

Več udov.

Iz ormoške okolice.

Nek ugledni ormoški Nemec je vprašal v neki trgovini na Grabah, če tudi on lahko dobi polhovko in ali bi mu mogli sploh z večjim naročilom ustreči. Radovedni smo, kako bi pristojale polhovke pristno nemškim glavam raznih — eggov, — itschev, — eckov itd.

Sicer pa ko bote vi začeli nositi polhovke, bomo začeli mi slovenskim gosem obešati frankfurterske trake okrog vratov.

Zahajajte pa le pridno k nam, da bode vsaj videli odločnost našo napram nemški in vašo slabo neodločnost napram slovenski stvari. Zdi se nam pa tudi, da si ne upate kot oskrbniki nemških vinogradov med slovenske viničarje brez polhovk; ni vam treba biti v strahu, in ni se vam treba pod krinko polhovk med nami voziti, nimamo slabega namena Vas napadati, kakor se je nas napadalo ob priliki slavnosti pri sv. Bolfenku iz Bauerjeve gostilne v Ormožu, akoravno nas hočete izzivati.

Iz Rogatca. Ni še dolgo tega, ko se je našim nemčurjem očitalo, da jim nanjka vsaka originalnost in da le slepo posnemajo svoje nemške bratce v Celju. Pa saj ni čudno, pri njihovi duševni ubožnosti ni pričakovati, da bi se v njihovih publih baticah porodila kaka pametna misel. Česar se lotijo, vse zavozijo. Vzglede je dovolj, v prvi vrsti trška elektrarna. Kako ganljivo je videti, ko hodijo gotovi gospodje gledat, če še brli luč njenega življenja, katero spravi vsaka najmanjša suša v življenjsko nevarnost. Kar tako naprej, gospodje, in omislite si vsi polhovke! Kako krasno bi bilo videti, od cestnega pometaja pa do župana — vse v pristno kranjskih polhovkah! Pred nekaj meseci se je pisalo v nemških listih, naj bodo tukajšnji Slovenci

veseli, da jih Nemci, alias nemčurji sploh trpijo v njihovi družbi in ne, vržejo iz gostilne na cesto. Slovenski kmetje iz okolice! Bodite toli ponosni in ne hodite več v gostilne, kjer ste nemčurjem na poti, kjer vas ne vidijo radi! Isto velja glede trgovcev. Je tu trgovina, katere poslovodja je blagajnik Südmarke-in Schulvereina in kjer so vsi, ne izvzemši trg. pomočnikov, strammdeutsch, kar tudi pri vsaki priliki pokažejo, kakor n. pr. pri cesarskem jubileju.

Ne govorite brez potrebe nemško, pozdravljajte vedno slovensko, zahtevajte, da se povsod, v uradih, trgovinah, županstvu govori z vami v vašem maternem jeziku. In videli bode, da bodo gotovi gospodje z vami bolj prijazni in se ne bodo več za hrbtom iz vas norca delali.

Še drugo posebnost ima Rogatec. Poglej na županstvu, glej v davkariji, sodniji, pošti — povsod dobiš člane iste hiše ali vsaj sorodnike in ni čudno, da gredo drug drugemu kar se da na roko, posebno kar se tiče pomemčevanja uradov. Da tako rodbinsko samopaštvo v uradih tudi v drugih ozirih ni dobro, se samo ob sebi razume.

Mnogo se je že pisalo in bi se še dalo pisati o tukajšnji šoli, a za danes omenimo samo posebnost, ki jasno kaže njene razmere. Vsak Slovenec ali sploh Slovan, ki je že imel priliko obiskati Rogatec, se je gotovo čudil, da ga šolski otroci pozdravljajo nemško. In vzrok? Vprašal sem neke učenca, zakaj pozdravlja nemško in odgovoril mi je: V šoli se nam je reklo, naj pozdravljamo gospoda nemško, pavra pa slovensko. Krasne besede, vredne rogaških vzgojiteljev mladine! In kako si gotovi učitelji prizadevajo ponemčiti vsako slovensko ime, zlasti imena z š in č, o tem bi se tudi lahko mnogo pisalo. Ker smo ravno pri šolah, tudi lahko omenimo deželno šolo v Rogški-Slatini. Za jubilejsko slavnost so izobesili nemško zastavo. To omenimo samo zato, ker je bil g. Hren, voditelj šole na Muti, kaznovan, ker je izobesil slovensko zastavo. Lepa primera, kajne!

Brestovec pri Rog. Slatini.

Dne 29. dec. l. 1908 so se vršile pri nas občinske volitve, pri katerih so na celi črti zmagali naprednjaki, pristaši nar. stranke. Za odbornike so izvoljeni gg. Andrej Škrabl, Franjo Cverlin, Janez Prah, Jakeb Črešner. Jakob Berg, Jožef Drogenik in Anton Škrabl vsi vrli in pošteni možje. Za župana je bil izvoljen dne 10. t. m. odlični pos. g. Simon Narat. Torej bo tudi od sedaj naprej naša občina vrlo napredovala, ker je v poštenih rokah samih vrlih naprednih in zavednih kmetov. Tudi poprej je bila naša občina Brestovec dolgo let v poštenih rokah, ko jo je vodil naš vrli bivši župan naprednjak in pristaš nar. stranke Andrej Škrabl, kmet in posestnik, kateri je bil za našo občino neumorno delaven in se je neumorno trudil za občino skozi 11 let kot župan. Vsi občani so mu dolžni najsrčnejšo zahvalo. Primorani smo pa tudi opomniti, da prebivata dva v naši občini, katerima se še ni pred očmi zdanilo in se še vedno pustita za nos voditi od mešetarjev „Slov. Gosp.“ V lažnjivemu „Slov. Gosp.“ so se širokoustili, da je bivši župan g. Andrej Škrabl lani pri prvi občinski volitvi propadel; pa ista volitev je bila ovržena in glejte: kdor drugemu jamo koplje, pade sam vanjo.

Več Brestovljanov.

Stajerske novice.

o Plesni venček „Slov. trg. društva“ v Celju se vrši dne 2. febr., na Svečnico, v celjskem Narodnem domu. Toaleta je promenadna. Vstopnina

znaša 2 K, za družino do 3 oseb 5 K. Začetek ob 8. uri zvečer. Svira vojaška godba 17. pešp. iz Celovca. — Ker je namenjen čisti dobiček zakladu trgovske bolniške blagajne Sl. trg. dr. v Celju, je častna dolžnost vseh spodnještaj. trgovcev in našega narodnega občinstva sploh, da se vse udeleži tega plesa, ki se odlikuje po svoji živahnosti in neprisljeni zabavi.

v Združeno osonje Zveznih podjetij v Celju priredi v soboto 30. tm. ob pol 9. uri zvečer v „Skalni kleti“ pri Celju plesni venček. Vstop je dovoljen samo vabljenim. Svira ciganski sekstet.

o Občni zbor savinske podružnice S. P. D. se vrši prihodnjo soboto 30. januarja v Celju v rdeči sobi restavracije „Narodni dom“ ob pol 8. uri zvečer. Več med društvenimi vestmi. Planinski pozdrav!

a V Mariboru je umrl dne 25. t. m. g. dr. Janko Sernec, odvetnik, katerega sin g. dr. Vladimir Sernec je prevzel pred par dnevi očetovo pisarno. Pokojnik je bil v 75. letu starosti in je igral svoječasno v življenju štajerskih in posebej mariborskih Slovencev odlično ulogo. Rojen je bil v Slov. Bistrici l. 1834. Nad 40 let je izvrševal odvetništvo v Mariboru. Bil je l. 1871. izvoljen v Ljutomeru tudi deželnim poslaneom. Njegov brat je dr. Josip Sernec, odvetnik v Celju.

o Računski listki C. M. družbe po slov. gostilnah v Celju. V Celju moramo vedno prositi natakarje in natakarice za računke listke C. M. dr. in potem se komaj dobijo. To ni ničesar drugega kot komodnost in lenoba. Listek plača gost in ne natakar ali natakarica. Opozarjamo lastnike gostiln, da se da listek vsakemu gostu brez izjeme.

b Občni zbor „Slov. del. podp. društva v Celju“ se je vršil minulo soboto v društveni gostilni na Grabnu ob lepi udeležbi društvnikov. Gospod predsednik Iv. Rebek se je spominjal uvodom zborovanja umrlega častnega člana društva, g. dr. Iv. Dečka, ki je bil med ustanovitelji društva ter mu vselej pomagal s svetom in z delom. V znak spoštovanja in žalovanja so se vzdignili vsi zborovalci s sedežev. Nadalje se je spominjal umrlega pevovalke in tajnika g. Jos. Grossa in njegovih zaslug za društven pevski zbor. Tajniško poročilo je podal g. Edvard Rudolf. Iz lepega in pregledno sestavljenega poročila moremo tu podati le najvažnejše: društvo šteje zdaj 3 častne, 11 ustanovnih, 30 rednih in 230 podpornih članov. Odbor je rešil svoje delo v 12 rednih sejah. Društvo je bilo naročeno na 6 časopisov. Zdravniška in denarna podpora se je dala v 6 slučajih. Društvenih prireditvev je bilo minulo leto 6; vse so dobro uspele in so dale tudi precej čistega dobička za „Delavski dom“. Petje se je v začetku minulega leta prav lepo razvijalo, a je pozneje utihnilo, ker ni bilo stalnega pevovodje. Velik uspeh se je dosegel s tem, da so se pridobili sedanji društveni prostori, ki so mnogo pripomogli k povzdigi društvenega življenja. Na prižadevanje g. Spindlerja, ki je upravljal gostilno, se je dobilo izvrstno kapljico, domačo, ljutomersko in bizeljsko, gostilničarka ga. Pečovnikova skrbela pa je za dobro postrežbo. Storili so se tudi koraki za doseg javne koncesije. Blagajniško poročilo je podal blagajnik g. Fr. Pöderžaj. Ne bomo tu podali na drobno vzorno izdelanega letnega računa; vzamemo le glavne številke. Društveno premoženje je znašalo koncem leta 329030 K; dohodkov je bilo 149841 K; čistega dobička je bilo koncem leta 1908. 34551 K. Tudi gostilniška blagajna kaže veselo stanje. Knjižnica šteje nad 300 lepih knjig; to leto jo je krasno uredil in oskrboval g. V. Spindler. Gg. tajniku, blagajniku

in upravitelju gostilne se da na predlog g. Bovha absolutorij s pohvalo. Sledile so volitve, pri katerih se je vnela daljša debata; ker zaslužni dolgoletni predsednik g. Iv. Rebek vsled obilice drugih poslov ni mogel prevzeti predsedstva, se je izvolil za predsednika g. Dav. Plankar ob velikem navdušenju zborovalcev. V odbor so izvoljeni gg.: Karnjevšek, Rudolf, Perc, Pavhar, Ant. Žagar, Heilstein, Spindler, Jagodič. Ker je gosp. Spindler izvolitev odklonil, je prišel mesto njega g. Joško Kukovec v odbor. Vnel se je nato razgovor o razpustitvi gostilne, kateri pa se ni končal in se to nedeljo na izvanrednem občnem zboru nadaljuje. Novemu odboru, katerega tvorijo sami delavci in obrtniki, želimo mnogo sreče in uspehov!

a Ne bodimo tako uslužni c. kr. poštini — pa tudi drugim — uradom, ker ni treba. Pri nas je marsikje pasja ponižnost tako ukoreninjena, da se je niti ne zavedamo več. Drugače si človek ne more razlagati, čemu se pristavlja pri nas na pismih in drugih poštinih pošiljatkah poleg slovenskega poštnega imena tudi — nemško. To se je že večkrat grajalo jasno in vendar je še toliko inteligentnih in narodno zavednih ljudi, ki to delajo pač iz — navade. Kdaj pa Nemci pristavijo slovensko ime? Bodimo tudi mi dosledni povsod in vedno. Zato je pošta, da poišče ime, če ga ne ve. Če pristavljamo nemška imena pošiljatkam, s tem olajšamo delo ravno nemškim uradnikom pri nas ter jih s tem takorekoč držimo, da morejo tudi pri nas opravljati svojo službo. Kdor se boji, da bi se pismo ne izgubilo, naj označi zadaj na ovitku svoj naslov. Opozarjamo, da tudi za naše obmejne kraje ni potreba pristavljati nemških imen. Naj se razširijo lepa slovenska imena!

d Državni poslanec gosp. Franjo Roblek je v seji 26. t. m. državne zbornice vložil sledeče 3 interpelacije: 1. glede germanizatoričnega postopanja železniškega ravnateljstva v Beljaku na progi skozi Savinsko in Šaleško dolino, 2. zaradi nekaterih v listu „Sloga“ zaplenjenih notic iz celjske okolice in na drugi strani zaradi nezaplembe k bojkotu hujskajočih člankov v Marburgerci, in 3. gleda izključne rabe nemščine od strani državnih pravdnistev pri razpravah zoper slovenske, nemščine nezmogljive stranke, K interpelacijam se še povrnemo.

u Iz St. Jurja ob juž. žel. Dne 17. t. m. so imeli tukajšnji obrtniki krasno uspeli plesni venček s tombolo; veselica je vrgla čez 120 kron čistega dobička, kateri se bode obrnil za bodočo nadaljevalno obrtno šolo v St. Jurju. Posebna hvala gre tukajšnjemu delavnemu obrtniku g. Jožefu Čretniku, kateri se res mnogo trudi za povzdigo obrtništva.

u Iz Središča se nam poroča, da hočejo nekaterniki prirediti pri Venigerholzu velik ples. Vodja prirediteljev je baje nek zagrižen štajerčijanec, Venigerholz sam ima otroka v nemški šoli v Ormožu. Venigerholza, ki ga hvali „Štajerc“, v katerega pridno dopisuje iz Ormoža njegov sin, blateč Slovence ormoškega okraja in Slovence sploh, bi vprašali, ali živi od slovenskih kmetov ali od — ptujske krote? Hvali se, da ima veliko dvorano! Ljubi Venigerholz, ta predpust bomo prebili brez tvoje dvorane in bomo raje v slovenski gostilni bolj na tesnem, za pozneje pa se že pripravljamo prostrano dvorano! Nikdar pa ne bomo več podpirali človeka, ki dela proti slovenskemu značaju našega trga!

u Ljutomer. Po dolgem kvašenju o „natrkanih liberalčkih pri čaši piva ali rujnega vina“ nam poda nek brihten rojak v zadnjem Domu temeljito poročilo o krščan. socij. tečaju. Znanosti pa ste si res pridobili, da imate

za dolgo zadosti, posebno se je izkazal zopet g. dr. sv. pisma s svojo igro „Poslančkanje“. To gotovo zelo blagodejno vpliva na mlade duše. Na „dičnega rojaka“ pa smo malo tudi mi ponosni, saj je naše gore list, samo da ga je veter nekoliko predaleč zanesel. Bog vam žegnaj „lepa in koristna predavanja“.

u Občni zbor kmetijske podružnice v Žaleu. K tozadevnemu našemu poročilu v št. 2. „Narodnega lista“ imamo pripomniti: Stavek v poročilu: „G. Fridrich predlaga namesto gosp. Slanca drugega delegata, toda za njegov predlog glasujeta vkljub vsem naporom razven njega samega samo dva navzoča“ — ne odgovarja popolnoma. Res je namreč, da sta si stala nasproti 2 predloga: eden, naj se izvolijo za delegate gg. Roblek, Steiner in Slanc, drugi in sicer g. Fridricha, naj se izvolijo gg. Roblek, Steiner in Petriček. Ko je g. predsednik Roblek dal prvi predlog na glasovanje, je glasovalo zanj 13 oseb (glasovalno pravico so imeli samo člani!), proti pa 3. S tem je bil prvi predlog sprejet in je po zborovalnih pravilih samoobsebi umevno odpadel predlog g. Fridricha ter se torej o njem ni glasovalo. Pripomnimo pa, da je predlagal g. Fridrich delegatom g. Petrička namesto g. Slanca iz popolnoma gospodarskih ozirov ter je utemeljeval svoj predlog stvarno s tem, da morajo kmete savinske doline zastopati sami večji hmeljarji. Naše stališče je pa na drugi strani, da samo hmeljarstvo ne bo dalo savinski dolini trajnega blagostanja in da je zato treba na občnem zboru kmet. družbe v Gradcu za naše delegate ljudi, ki bodo znali gospodarske zahteve spodnještajerskih kmetov vsestransko zastopati. In kolikor poznamo g. Slanca, je on v marsikaterem gospodarskem vprašanju veščak ter mu je deželni šolski svet še nedavno izrekel priznanje za njegovo uspešno delovanje na polju sadjarstva v njegovem prejšnjem službenem kraju. Prepričani smo pa, da je g. Fridrich stavil svoj predlog iz najboljših namenov.

u Središče. Dne 21. t. m. se je priklatil nek individuum v Središče, da bi nas s ponarejenimi 50 kronskimi bankovci opeharil. V dveh slučajih se mu je posrečilo, namreč v gostil. g. J. Horvata in gostil. g. J. Zidariča. Ker pa se omenjenima niso zdeli bankovci pravi, so je primerjali s pravimi ter dognali, da so ti ponarejeni nekoliko manjši. Stvar se je takoj naznanila orožništvu, ki je začelo zločinca zasledovati in ga je dobilo na kolodvoru, odkoder jo je hotel popihati z brzovlakom, ki ga je k svoji sreči zamudil. Ko ga je orožništvo prijelo, je rekel najprej, da je doma iz Kamnice pri Mariboru, drugič zopet, da je doma iz Gorice in tretjič, da je Ptujčan. Ptička je spravila dobro ormoška sodnija v varno zavetje. Ljudje v okraju, bodite oprezní, ker lahko je mogoče, da je že več takih bankovcev v prometu.

u Iz St. Jurja ob juž. žel. Pripravljalni odbor za ustanovitev „Sokola“ v St. Jurju vabi vse one narodnjake, ki se zanimajo za sokolstvo, k zborovanju, katero se vrši v nedeljo to je 31. januarja ob 3. uri popoldne v gostilno g. Rudolfa Dobovišek-a. Poseti nas odelek Celjskega „Sokola“ z svojim načelnikom bratom Smrtnikom, kateri bode podaval o Sokolstvu.

K obilni udeležbi vabi odbor.
Nazdar!

a Podružnica nemškega „Schulvereina“ v Štorah pri Celju ima po poročilih nemških listov — 106 članov delavcev!

d „Sokol“ v Trbovljah. Štajerska namestnija je potrdila pravila „Sokola“ v Trbovljah. Da se mlado društvo krepko razvija in širi narodno zaved-

nost v Trbovljah, mu kličemo krepk „Nazdar“!

b Trboveljska premogokopna družba je zgradila ob Savi novo tovarno za cement, kateri povzročuje toliko praha, da imajo posestniki posebno onkraj Save jako veliko škodo. Prah naletava na travnike, kjer krmo tako oškoduje, da ni več za rabo, na polja, sadonosnike in gozde, kjer vse rastlinstvo hira in v rasti zaostaja. Pri tožili so se posestniki že večkrat in pričakovati je, da bodo vendar enkrat pristojna oblastva ta nedostatek odstranila, sicer bi bili primorani, kje drugod pomoč iskati.

b Narodni krčmarji občin Kočarje, Rečica in Mozirje so nabrali za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Rečici 38 K. Hvala zavednim narodnjakom!

d Gornjigrad. (V pojasnilo.) Po gornjegrajskem okraju se je raznesla vest, da se je g. dr. Maks Konečnik urezal tako hudo na roki, da se mu jo morali odrezati in da bo sploh moral umreti. Ljudje so pomilovali g. zdravnika in marsikateri bolnik, ki je mislil pri njem iskati ljubelega zdravlja, ostal je žalosten doma. Kakor smo pa sedaj izvedeli, niso bile te govoriče popolnoma iz trte zvite, kajti gosp. dr. Konečnik bi bil skoraj postal žrtev svojega poklica. Pri neki obdukciji se je bil mož namreč ranil na prstu in je rano zapazil še-le po preteku kake pol ure, ko ga je začel prst peči in otekati. Njegovo življenje je takorekoč res viselo na niti, ker prikazali so se znaki hudega zastrupljenja po mrliču. Vsi navzoči so se hudo prestrušili, a on je vzel hladnokrvno protistrupe in je danes zopet popolnoma zdrav. Ne dajte se torej motiti, bolniki v gornjegrajskem okraju! G. dr. Konečnik ordinira zopet zdrav in vesel, kakor navadno.

b Gornjegrajski okrajni zastop ima, kakor čujemo, svojo skupščino v soboto, dne 30. t. m. ob 10. uri v svoji zborovalnici v Gornjem gradu. Bomo poročali o njej.

b V Ameriko se spravlja zopet precej ljudi iz gornjegrajskega okraja. Seveda so to sami čvrsti in krepki možje in mladeniči, ozir. tudi ženske. Upajo onkraj morja boljšega zaslužka. Zanimivo bi bilo sestaviti statistiko „Amerikancev“ v gornjegrajskem okraju. Da gredo najboljše delavne moči iz okraja, je pač velika škoda. Res je, da pošiljajo posamezniki denar v svojo domačijo, nekaterniki pridejo z nekaj tis. čaki domu — ali stotine in stotine je tistih, ki ne morejo nazaj in ki se v tujini spominjajo z žalostjo svoje ljube domovine. Nazaj pa ne morejo, ker komaj toliko prislužijo, kolikor rabijo za življenje.

a Zaprl so znova trgovca Ploja s Polenšaka. Nekaj blaga iz njegove trgovine se je našlo v Brstju pri Ptujju pri nekem kovaču, na kar so tudi tega zaprli.

o Boj za slovenski uradni jezik v Svetini pri Celju. Narodni občinski odbor v Svetini pri Celju je sklenil dne 14. junija 1905, da naj bo uradni jezik obč. urada v Svetini slovenski, da je odbor upravičen tudi od drugih oblastev in uradov le slovenske dopise zahtevati. Objednem se je občinski urad pooblastil, da naznani ta sklep vsem javnim uradom. Na podlagi tega sklepa je obvestilo občinsko predstojništvo različna oblastva, da je občinski odbor sklenil izključno v slovenskem jeziku uradovati in samo v slovenskem jeziku spisane dopise sprejemati, nemške uradne dopise in spise pa zavračati.

a Hudo opek in ranil se je ob gostiji v St. Ruperta nad Laškim trgom v torek, dne 19. t. m. zvečer tamošnji 18 letni kmečki fant Jazbinšek. Ves popoldan je še streljal in ko je ob 9. uri zvečer to delo skončal, prišel je

s pištolo in zavoječkom, kjer je imel smodnik, v hišo veselja in sicer v čumnatu, kjer so imeli svati shranjena svoja oblačila. Hotel pa je še pištolo nabasati za v jutro. Pri tem pa se mu sproži in ves smodnik vname. Strašno ga je razmesarilo v obrazu ter nevarno pohabilo obe roki. Vsa sobica je bila nakrat v plamenu. Pet plaščev je zgorelo. Komaj so oteli hišo. Fanta so pripeljali 22. t. m. v tuk. bolnišnico. — Da bi to brezumno streljanje ob gostijah vendar že bilo enkrat oblastveno odpravljeno!

a **Župnijsko Reka** nad Št. Pavlom pri Preboldu je dobil g. J. Gričnik, doslej kaplan pri Sv. Marku na Drav. polju.

a **Mariborsko glavarstvo in slovensčina**. Na tukajšnjih uradih se z vso silo zatira vse, kar je slovensko. Ako v kateri pisarni hočeš slovenski govoriti, tedaj si kar lahko pogledaš, kje je mizar duri naredil. Med drugimi uradniki se posebno odlikuje komisar Netolicky, ki slovenske stranke kar meni nič, tebi nič pošilja nazaj. Ali bi ne bilo dobro te gospode poučiti, da se mora s slovenskimi strankami tudi vljudno obnašati, ter z njimi v njih maternemu jeziku govoriti. V kratkem bomo vzeli ostro metlo in segli tudi v druge pisarne.

a **V ormoškem okraju** dobijo občine po 64 mtc. krmil (drugokrat) v razdelitev. Krme zelo primanjkuje in ni je daleč okrog dobiti. V Varaždinu se prodaje snop turščine slame po 20 vinarjev.

a **Nečuvana surovost**. V pondeljek so se peljali Blaž in Janez Foršner ter A. Šuper iz Zgornje Ponikve v Celje, da nastopijo tam svoje večmesečne zapore. Pri Arji vasi so srečali Ježovnikovega hlapca Pavla Podvernika z velikim vozom sena. Ker se jim ni mogel zadosti ogniti, jih je to tako razkačilo, da so reveža do krvi pretepli ter ga pustili ležati na cesti. Nesrečnež ima dve težki rani na glavi in desno roko zlomljeno. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

b **Trdovaten samomorilec**. Zadnji pondeljek je umrl v hudih bolečinah v Podgorju pri Slovenjgradcu posestnik Franc Škodnik. Umrl je najbrž vsled zastrupljenja. Škodnik je imel večkrat prepire v domači hiši in je živel v prepričanju, da ga lastna rodbina zasleduje. Zato si je skušal večkrat vzeti življenje. Enkrat se je obstretil in enkrat poskusil obesiti, pa so ga še pravočasno rešili. Tokrat se je najbrž sam zastrupil.

b **Zgorela** je 20 t. m. zvečer v Gerečji vasi blizu Hajdina hiša in vsa gospodarska poslopja posestnika Blaža Turka. Pogoreli so tudi vsi pridelki obleke, perilo in poljedelsko orodje. Škoda je tem večja, ker je bil Turk zavarovan samo za poslopja. Kako je nastal ogenj, ne vedo Turkovi stariši povedati. On sam je sedaj pri vojakihi.

o **Občina Dol pri Hrastniku** je sklenila samoslovensko uradovanje. — Morala bo hoditi isto trnjevo pot do te svoje naravne pravice kakor kokarska občina in zadnji čas Svetina pri Celju.

d **Na tukajšnji višji gimnaziji** se je 26. t. m. prekinil poduk za 10 dni. Otroci šolsk. sluga imajo škrlatico.

b **Socijalni odsek „Zreze slov. štajerskih učiteljev in učiteljic“** ima v nedeljo dne 31. t. m. točno ob 9. uri dopoldne v Celju sejo in sicer v rdeči sobi „Narodnega doma“.

b **Pekarija c. kr. davčnega** ofcijala. Regulov naslednik v pekariji na Ljubljanski cesti v Celju je že pet let c. kr. ofcijal A. Pihler. Nismo mu morda nevoščljivi — vprašamo samo, kaj bi storile višje davčne oblasti, ako bi bil Pihler Slovenec?

b **Vlom v cerkveno pušico**. 26. t. m. zepoldne sta vlomila v tukajšnji nemški

cerkvi dva fantiča v cerkveno pušico. Enega so vjeli, eden je zbežal.

d **Občinske volitve v Konjicah** se vrše prih. mesec. Ali bi ne bilo dobro, da bi Slovenci postavili vsaj številne kandidate v 3. razredu?

d **Deželnozb. volitve v Mariboru**. Poleg Wastiana bo v Mariboru kot drugi kandidat v kuriji davkoplačevalcev kandidiral tovarnar Neger.

b **Škrlatica** se je pojavila v Zibiki in Roginski gorci, kjer je dozdej že 21 slučajev te bolezni. Ker šole niso zaprte, je pač jasno, da se ravno tukaj infekcija pospešuje, med tem ko se veliko slučajev obolenja na tej jako nalezljivi bolezni zamolči in tako nevarnost razširjenja povekša. Ako se ne bode z največjo strogostjo postopalo in zdravstvene naredbe natanko opazovale, imeli bomo na Spodnjem Štajerskem tega neljubega gosta še leta in leta.

b **V pijanosti je ubil** v Gornjem gradu v nedeljo, dne 17. t. m. v Joškovi gostilni kmetški fant Franc Špeh svojega brata Jožefa. Jožefu je obljubil oče toliko denarja, da lahko gre v Ameriko. To je brata Franca razkačilo in je začel prepir. V naglici je potegnil nož, ga bratu zasadil v telo ter mu prerezal eno glavnih žil arterij. Napačenec je v par minutah umrl. Pravijo, da je ubojnik nekoliko slaboumen, sicer pa je bil tudi do skrajnosti pijan.

o **Poročnik dobil in — izgubil glavni dobiček**. Poročali smo, da je neki graški poročnik zadel glavni dobiček turških srečk v znesku 600.000 kron. Poročnik je imel številko svoje srečke zapisano v svoji beležnici. Sedaj je srečko pričel iskati in je spoznal, da jo je zgubil na vojaških vajah ali pri opetovanem preseljevanju. Poročnik je seveda ves obupan, oblasti pa mu ne morejo nič pomagati.

o **Samonemški pečat** ima še vedno okr. glavarstvo celjsko. Ker je v pol. okraju nad 95% slov. prebivalstva, bi se pač lahko upeljal dvojezičen pečat.

d **Pošte na Štajerskem**. Minulo leto smo imeli na Štajerskem 25 državnih, 435 nedržavnih poštних uradov ter 226 poštних oddaj. Brzobjavnih uradov je bilo 277 in poštних nabiralnikov 2492.

d **Iz Št. Jurja ob juž. žel.** Dne 20. t. m. se je poročil g. Ludvig Cugmeister, trgovski poslovodja pri tvrdki Artman, z gospo vdovo Rozman, pos. pri Sv. Jakobu pri Kalobju. — Več tukajšnjih kmetov je prodalo svojo živino italijanskim kupcem. Ti so plačali živino s starimi zlatimi cekini iz leta 1872. in 1873., ki niso na drugi strani ogrski grb in veljajo nekoliko manj kot novi. Pozor pri prodaji tem ljudem! — Pri nas je precej močno razširjena jetika, ta neizprosna morilka mladih ljudi. V tem mesecu so umrli štirje na tej bolezni; Jakob Kukovič, posestnik v Kamnem, star 28 let, Fidler Antonija, stara 13 let, Antonija Florjan, stara 19 let in Mareš Anica, stara 19 let.

Ivanjkovec: Osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe za Štajersko v Gradcu je v svoji seji z dne 11. t. m. snujočo se podružnico za Ivanjkovce in okolico sotrdil. Treba je sedaj ta sklep še občnemu zboru imenovane družbe odobriti. — Kdor hoče k novi podružnici pristopiti, lahko še vedno svoj pristop pri načelniku pripravljalnega odbora Lovro Petovar prihlasi.

o **Kamen je vrgel nekdo v soboto** zjutraj pri osebnem vlaku skozi okno v voz in je zadel neko žensko, katera je bila vsled tega težko poškodovana. Zgodilo se je to bl. Trbovelj. Orožništvo zasleduje zločinca.

o **Himen**. Poročil se je v Središcu g. Matija Praprotnik, trgovec, z gospodično Reziko Korenjakovo, učiteljico iz Sv. Barbare v Haložah ter ter hčerko vrlo narodne rodbine ravnotam. Obilo sreče!

o **Od Sv. Duha na Ostrem vrhu**. Leta 1908. se je v tukajšnjo spominsko knjigo podpisalo 572 turistov in sicer: 1. Pri Ropiču v nemško knjigo 226, v slovensko knjigo 77, 2. Pri Jägerwirtu 269. Pri g. Lamprehtu vl. Jägerwirt ima nemško planinsko društvo svoj sedež.

o **Iz Šoštanja**. Umazano zunanost šolskega poslopja v Šoštanju pači čisto brez vsake potrebe za današnje čase še vedno napis „Volksschule“. Dopisnik z vso vnemo ni mogel zaslediti na tukajšnji nemški šoli slovenskega napisa, četudi jo pohajajo do polovice otroci slovenskih staršev.

o **K. k. Bezirkshauptmannschaft Windischgraz!** Tako se glasi uradna označba na uradnih pisemnih zavetkih, ki jih to c. kr. okr. glavarstvo pošilja podrejenim slovenskim uradom in slovenskim društvom. Na slovenske vloge odgovarja v nemščini. To je žalitev našega narodnega čuta. Zahtevamo najmanj uporabo dvojezičnih uradnih zavetkov za slov. urade in slovenske rešitve na slovenske vloge. Za slovensko prebivalstvo slovenske urade!

o **Iz Slov. Bistrice**. Osební promet naše lokalne železnice je znašal v prvih 6 tednih obstoja 5 tisoč oseb. Tudi blagovni promet je baje ugoden.

o **Ponesrečil se je v Ameriki** (Franklin, drž. Kausas) Anton Pirc iz Pilštanja.

o **Nečloveški gonjači**. Minul teden je gnalo več gonjačev iz Tepine več glav goveje živine na kolodvor v Poljčane. Pri tem so eno enoletno telico tako pretepli s palicami, da je vsled ran na cesti ocležala in so jo morali z vozom spraviti domu nazaj. Nečloveške ljudi je orožništvo že naznanilo.

o **Za častna kanonika** sta imenovana dekan Gaberc pri Sv. Magdaleni v Mariboru in dr. S. Suhač pri Sv. Ani na Krembergu.

o **Mestna občina celjska** bo morala plačati vse šipe in vso škodo, katera se je napravila o priliki septemberskih nemških divjaštev v Celju. — Zopet nekaj — tudi za nemške davkoplačevalce v Celju! Pa kaj je naši magistratni kliki do tega, če gre zadnji vinar iz žepov celjskih meščanov. Da se le ohrani „nemški značaj“ Celja!

o **Otroški vrtec v Gaberju**. Ker se je morala nameravana božičnica zaradi bolezni opustiti, se bodo darila (obleke, čevlje, jestvine) razdelila to soboto ob dveh popoldne. Prijatelji nežne mladine so vljudno vabljeni.

o **Odvetniško pisarno v Mariboru** Poštna ulica 9. je otvoril g. dr. Vladimir Sernec.

b **Poučal tečaj za babice** se odpravi 1. februarjem na graški kliniki. Deželni odbor poziva žene po mestih in trgih, naj se ne udeležijo tečaja, ker je že toliko babic, da ni upati na zaslužek.

d **Celjska davkarilja** je še vedno brez napisa. To je za nas narodno žaljivo, ker si gospoda ne upa napraviti vsaj dvojezičnega napisa — in je tudi nepraktično, ker ljudje ne vedo kam. Ali bo treba dregati na višjih mestih?

d **Obč. volitve v Slov. Bistrici** se vrše prih. mesec. Nemci se boje za 3. razred.

d **Za župnika na Planini** (novoustanovljena župnija) je imenovan tamonjšnji provizor Franc Gartner.

d **Dramle**. Naš župnik se zopet huduje v „Slov. Gosp.“ št. 3. nad županom in tajnikom, pa to jima nič ne škoduje. Mi farani imamo tudi nekaj gradiva. Pred štirimi leti smo precejšnjo vsoto denarja darovali, da se je v farni cerkvi pozlatil veliki oltar in se je tudi mnogo preslikalo za olepšanje hiše božje. Za to skrb se zahvalimo farani prejšnjemu g. župniku Andreju Podhostniku. Z veseljem smo hodili v cerkev ob nedeljah in praznikih, tudi h krščanskemu nauku smo šli radi stari in mladi, ker je bil vselej govor

po zapovedi Kristusovi. Naš Izveličar je pripravil za vsako nedeljo in praznik sveti evanĝelj brez politike. Med evanĝelji pravi eden: prišel je sovražen človek ponoči in je nasejal ljulike med pšenico, gospodar je pustil oboje rasti do žetve. A k nam v Dramlje je prišel sovražen človek pri belem dnevu, še pred časom iz Črešnic in to je župnik Ogrizek; ta je kmalu začel pridigati o liberalcih in klerikalcih več nedelj zaporedoma; prej ni bilo ne duha ne sluha o tem, šele župnik Ogrizek je zasejal to kolero v Dramljah med kmete; pa tukaj nič ne opravi s tem poslom, ker je tukaj malo takih hinavcev, ki bi mu pomagali to kolero razviti. Pa žalibog veliko večja škoda se godi, ko nam župnik Ogrizek otroke in odraslo mladino zastruplja s svojimi političnimi pridigami, ker on dostikrat pozabi, da ima pridigo v hiši božji za vse ljudstvo. Dostikrat bi bilo boljše, da bi pridigal v gošči na takem kraju, da bi ga otroci ne mogli priti poslušat. Kako žalostno in kvarljivo je to, da krščanskega nauka nikoli ni ob nedeljah popoldne. Ko bi bil krščanski nauk brez politike, radi bi šli poslušat stari in mladi. Kako koristno bi bilo to za mladino, ki jo je treba neprenehoma učiti. Pri razdeljevanju velikonočnih listkov je župnik samo nepotrebno politiko uganjal namesto da bi krščanske nauke dajal. Potrebno bi bilo, da bi ga milostljivi knezoškof nazaj v šolo potegnili.

Drameljski farani.

Novice iz drugih slov. krajev.

a **Surovost socijalnih demokratov**. V nedeljo 24. t. m. je sklicala „Narodna delavska organizacija v Ljubljani“ shod za somišljenike v Šiški pri Ljubljani. Na shod pa je prirohnelo vse polno pijanih socijalnih demokratov, ki so tako razgrajali in razsajali, da se shod ni mogel vršiti v javni gostilni. Več članov narodne delavske organizacije je bilo do krvavega tepenih, nekaj tudi težko ranjenih. Taki „odrešeniki ljudstva“ in „svobodomisleci“ so rdečkarji!

a **Srbski politik Nikola Pasić** bo imenovan za srbskega poslanca v Londonu.

a **Dež. šolski nadzornik Belar in — slovenski poslanci**. „Narodni Dnevnik“ je prinesel v sredo 27. t. m. članek, v katerem ostro napada slovenske poslance, kateri so 16. dec. 1908 glasovali za proračun, v katerem je že bilo določeno mesto tretjega t. j. nemškega deželnega šolskega nadzornika za Kranjsko. Oni so torej odobrili vladni načrt in je bilo vse poznejše vpitje po kranjskih časopisih le humbug.

b **Umrl je v bosanskem Pastopolju** glasoviti junak iz časa bosanskih uporov l. 1875. in 1876. Bogdan Zimonjić.

v **Velika povodenj** je bila v Južni Afriki pri Johannesburgu. Vsled neprestanega dežja so reke narasle in potrgale vse jezove. Utonilo je 160 ljudi.

o **Ameriški Slovenci** so si ustanovili v Chicagu, Illinois „Slovensko hranilnico in posojilnico“.

v **Veliko tihotapstvo z vinom** so razkrili v Trstu. Kot tranzitno blago zaznamovano vino se je izročalo lokalnemu konzumu. Zaprli so vinskega trgovca Maluza. Carinski uradnik Ozmo je pobegnil.

b **V Spodnjih Domžalah** se je obesil Alojz Zabrat. Prodal je po očetu izročeno domačijo; izguba očetovega doma ga je tako žalostila, da se je udal pijači in si končno s samomorom storil konec mukam.

v **V Gariu na Ko-oškem** je neki kmet prodal vole za 400 kron in je skril kupnino v starem zaboju. Tam so mu jih zgizle miši na drobnem kosce

d Ogenj. Dne 18. t. m. med 4. in 5. uro popoldne izbruhnili so ogenj v hiši zakonskih Janeza in Cecilije Oblak v Zabukovcih štev. 53, občina Griže. Hiša je zgorela in imata imenovana nad 2000 K škode, a zavarovana sta bila samo za 600 K. Kako je ogenj nastal, še dozdaj ni dognano.

d Cesar je podaril požarni brambi v Gotovljah 100 K in v Arjivasi 120 kron podpore za nabavo gasilnega orodja.

d Županom v Marljareki pri Laškem je bil izvoljen 7. t. m. namesto odstopivšega Mihaela Pišeka Franc Breznikar, posestnik v Mali Reki 77, in obč. svetovalec Martin Laznik, posestnik v Mali Reki št. 50, namesto umrlega Antona Gradišek.

d Roko je odtrgalo v četrtek kmečkemu fantu Furmannu v nekem mlinu blizu Konjic. Prinesel je rž v mlin in tam po neprevidnosti vtaknil roko med kolesa.

b Okrajna posojilnica v Krškem je kupila posestvo V. Gödelna, v kateri hiši je pošta, za 36.000 kron in se je preselila tja s svojo pisarno.

b Pri ljubljanskem deželnem sodišču je dež. sod. svetnik Boschek, ki zna tako dobro slovenščino, da ne zna razločevati besed pritepenec in pretepač. Takim ljudem režejo Slovenci kruh...

b Za kmečki stanovski shod, ki ga sklicujejo klerikalci za nedeljo v Ljubljano, se je — kakor piše „Slovenec“ — priglasilo toliko udeležnikov, da se ne more vršiti shod za celo deželo, ampak se bo vršilo več shodov.

a V Bučki pri Krškem so bile nedavno občinske volitve. Zmagali so klerikalci. Dozdajni župan g. Pungerčič ni več kakor poročajo „Dolenjske novice“ — v odboju. Županom je izvoljen posestnik Franc Veis.

a Celovške „Freie Stimmen“ poročajo strašno vest, da hodi potovalni učitelj Ciril-Metodove družbe Ante Beg po Koroškem in skuša pridobivati „nemško-misleče“ učitelje za slovensko stranko. Prokletu slabo mora biti nemštvo teh učiteljev!

a Nedeljskega shoda v ljubljanskem „Mestnem domu“ se je udeležilo okoli 600 ljudi. O zadnjem zasedanju deželnega zbora sta referirala dr. Tavčar in dr. Oražen. Stvarno in skozinsko radikalno je zlasti govoril dr. Oražen, kar dokazuje dejstvo, da je drž. pravdnštvo velik del njegovega v „Slov. Nar.“ objavljenega govora — obglavilo. Na shodu so se sprejele resolucije, v katerih se na eni strani izreka zaupanje naprednim ljubljanskim poslancem, na drugi strani pa se obsoja klerikalno stranko, ki je glasovala zoper davčne olajšave za ljubljanske hišne posestnike, in ki je tudi onemogočila pereče vprašanje regulacije učiteljskih plač.

a Volitve v trgovsko in obrtno zbornico na Kranjskem se vrše v znamenju boja slovenske napredne stranke zoper klerikalce in Nemce. Klerikalci so do zadnjega hipa zavlačevali kompromisna pogajanja ter se med tem na tihem pripravili za volitve, med tem ko so naprednjaki dolgo časa v pobožni veri v „slogo“ čakali kompromisa. Tako se maščuje lahko-vernost!

Velik požar v Trstu. V noči od 24. na 25. t. m. je izbruhnili v tovarni linoleuma v Trstu velik požar. Vsled hude burje se je ogenj strahovito razširil. Škoda je, jako velika, a bo pokrita z zavarovalnino.

a V mestni hranilnici v Ljubljani so se izvršile nekatere spremembe. V pokoj je stopil ravnatelj Svetek in se njegovo mesto razpiše. Iz načelstva je izstopil dr. Oražen.

Razne novosti.

v Samomor predsednika dunajske trgovske zbornice. Predsednik nižjeavstrijske trgovske in obrtne zbornice in član gosposke zbornice vitez Kink se je včeraj popoldan ustrelil. Predpoldan se je bil v uradu, in rešil vse predsedniške posle. Imel je hudo trebušno bolezen in ko ga je popoldan zopet precej hudo napadla, se je malo odstranil in kmalu nato so ga našli mrtvega.

v Čudovito dete. Španski zdravnik dr. Osorio ima triletno hčerkico Pilo, ki ima nenavadni muzikalični talent. Kot 9 mesečni otrok je zaigrala na glasovir narodno pesem, ki jo je slišala peti služkinjo, danes pa že igra Haydna Mendelsohna, Mozarta in Beethovena.

v Vladna skrb za Dalmacijo. Vlada je dala nakazati „savezu srpskih zemljoradničnih zadruga v Dalmaciji“ podporo K 11.300.— (Na Hrvatskem pa je snovanje takšnih srbskih zadrug državni nadpravdnik Accurti stigmatiziral v svoji obtožnici proti Srbom — za veleizdajstvo. —

a Pisma pod šifro so prepovedana v Belgiji. Ministerstvo je to zategadelj odredilo, da bi se vzela občinstvu pohujšljiva navada pisati ljubimska pisma pod šifro. (!)

v Težke kazni za zakonolomstvo. V zbornici države New-York je predložen zakonski načrt, s katerim se kaznuje zakonolomstvo z 10 do 20 let kaznilnice. Zakonski načrt zahteva, da ima vsaka civilna tožba zaradi zakonolomstva takoj služiti javnemu obtožitelju za predmet kazenskosoodne preiskave zoper krivi del.

v 300 mil. kron ljudskega imetja zgubljenih. Dunajska bo. za je izračunila, da znaša zguba, ki jo je vtrpelo avstrijsko ljudsko imetje vsled bojkota avstrijskega blaga na Balkanu, 300 mil. kron. Korist imajo v prvi vrsti Angleži. — Če pride do vojne, bo zguba še večja. Avstrijski državniki imajo povsod nesrečno roko.

o Koliko davka plačujejo razne narodnosti v Avstriji? Po statistiki odpade na 1 prebivalca v Avstriji letnega davka: Na Čeha 58'2 K, Nemca 53'62 K, Italijana 50'64 K, Slovenca 34'44 K, Poljaka 25'26 K, Srba 25'42 K, Romuna 20'26 K in Rusina 20'26 K. Tu se spozna, kako lažejo Nemci o svoji davčni moči, rekoč, da oni finančno vzdržujejo državo.

Gospodarski paberki.

Deset zapovedi za zdravje.

1. Bodi zmeren v jedi in pijači! Najbolj škoduje zdravju nezmernost. Tudi samo ena vrsta hrane ni dobra, ampak je treba mešati mesno, močnate sočivno in sadno hrano.

2. Ne pij alkoholnih pijač! Često uživanje alkohola v večjih količinah škoduje živcem, deluje škodljivo na srce in druge dele telesa. Osobito ne dajaj nikdar opojnih pijač otroku, ker delujejo naravnost strupeno na otroški mozeg.

3. Giblji se v prostem zraku! S tem si okrepčaš mišice in pljuča, in oko in srce ti uživata krasoto narave.

4. Drži pravo mero v delu in odmoru in pomni vedno, da je najboljše rano vleči se in rano vstati.

5. Skušaj si ohraniti v vseh odnošajih življenja vedro, veselo in zadovoljno nprav. To ti olajša tudi najtežje delo in duh ti nikdar ne klone pod težo naporov.

6. Imej vedno snažno obleko. Ravnaj se v tem po letnem času, in ne stiskaj si udov v obleko!

7. Varnj si pljuča! Navadi se enakomernega dihanja in ne hodi po nepotrebnem v vlažne in zakajene prostore.

8. Ohrani si čisto telo! Kopaj se večkrat, ali vsaj operi si večkrat telo z mlačno ali mrzlo vodo. Kopat se ne

hodi s polnim želodcem, ne hodi v vodo zagret in ne ostajaj dolgo v kopelji.

9. Varuj si oči! Varuj se premočne svetlobe, nagle premembe svetlobe in teme, zakajenih sob, napornega dela pri luči in čitanja v somraku. Glej, da ti pri delu prihaja luč od leve strani, in da ti predmet ni preblizu oči. Pojdi večkrat na sprehod, da se oko odpočije in okrepi v svežem zraku.

10. Ohrani si zdrave zobe! Dobro prebavljanje je glavni pogoj zdravja, in za dobro prebavljanje so potrebni zdravi zobje. Izpiraj in čisti si zobe večkrat; ne grizi pretrdih stvari. Če mogoče, izperi zobe po vsaki nahanitvi, ker mali ostanki hrane se raztvorjajo in kvarijo zobe.

O izreji in oskrbovanju telet.

Ko je krava storila, naj se pusti tele pri nji, da ga obliže in osnaži. S soljo, otrobi in drugimi enakimi stvarmi ga ni treba potresati, ker take stvari bolj škodujejo nego koristijo. Ko je pa krava tele oblizala, nastane drugo vprašanje, namreč, kako ga hočemo izrediti. Kajti tele je mogoče izrediti na dva načina in sicer: pušča se tele k materi, da jo sesa, ali pa se mater pomolze in da teletu primerno množino mleka, da ga popije. Kateri izmed obeh načinov je boljši, v tem si živinorejci še dandanes niso edini. Sicer najbolj naravno je, ako tele kravo sesa, ako pa premotrivamo to zadevo z drugega stališča, potem je vse drugače. Dokler je bila živina še divja, je imela mladiče vedno krog sebe, a dajala je mleko le od časa, ko je storila, pa dotlej, dokler je mladiča odstavila. Odkar je pa človek vdomačil živino, od katere dobiva mleko, ni več s tem zadovoljen, ampak zahteva od iste, da mu daje kolikor mogoče dolgo časa mleka.

Ako se spušča tele k kravi, da sesa, zgubi se s tem mnogo več časa, nego če se kravo pomolze in da teletu mleko, da ga spije. Posebno če se goni živino na pašo, provzroča prvo mnogo dela, ker mora ostati krava, ki je storila, radi mladiča v hlevu. Tej kravi je treba posebej streči in pokladati ji druge krme, kar provzroči precej stroškov.

Da ni umestno, ako se pušča tele pri materi, bodisi že da ni privezano in teka prosto okoli po hlevu, bodisi da je privezano na dolg konopec blizu krave tako, da vime lahko doseže in sesa, kadarkoli se mu zljubi, uvidel je že marsikateri živinorejec. Kajti tele vedno draži mater in jo vznemirja, buta jo v vime, krava vsled tega shujša in tudi tele samo je v nevarnosti, da starka nanj ne stopi ali ga celo poleže. Če tele kravo sesa, sesa pa tudi včasih preveč, včasih pa premalo mleka. V prvem slučaju gre mleko po nepotrebnem v zgubo in obenem škoduje teletu, ker tele, ki se je presesalo, navadno dobi grizo; če pa tele premo o posesa, se ne more telesno pravilno razvijati in shujša. Vrh vsega tega je tudi težavno taka teleta pravilno odstaviti.

Sicer mora dobiti tele na vsak način prvo mleko, zvano „mlezva ali kolostrum“. To mleko t. j. prve tri dni po porodu, je drugačno od poznejšega, ker ni le redilno, ampak ima v sebi tudi čistilo ali purgant, ki pomaga spraviti iz črev limasto blato, ki se je nabralo v črevah teleta, ko je bilo v maternem telesu. Kljub temu pa ni ravno neobhodno potrebno, puščati tele pri s.arki. Kdor tudi hoče, da bo tele kravo sesalo, naj tele, ko ga je krava oblizala, dene v posebno ograjo v hlevu in spušča naj ga spočetka po 5 do 6 krat na dan k starki. Pozneje naj ga pa spušča k kravi po 3 krat na dan. Dobro je, če se mu daje vrh tega tudi mleko stanjšano z zavreto vodo in se mu poklada zdrava, sladka otava.

Dalje prih.

Gornji grad. Gornjegrajskega okraja učiteljsko je združeno v okrajnem učiteljskem društvu. Ker pa ni mogoče mnogokrat sklicati zborovanja tega društva radi slabih prometnih sredstev, so se uvedli „Učiteljski krožki“. Namen teh je, da se sosednjih šol učiteljsko določene dneve

zbere k sestankom in se tam razgovarja o tem in onem.

Določili so se trije krožki: Mozirsko-Rečiški (Mozirje, Šmihel, Rečica, Gorica), Zadreški (Nova Štifta, Gornji grad, Bočna, Šmartno) in Ljubenski (Ljubno, Ksaverij, Luče.)

Mozirsko-Rečiški učiteljski krožek se še ni mogel konstituirati, ker je na prvi sestanek došlo premalo članov. Ljubenski se radi velikega snega na cesti v Luče — še ni sklical, pač pa je Zadreški že imel dva dobro uspela sestanka.

Dne 17. m. m. je bilo skrajno slabo vreme, a vkljub temu se je zbralo v Bočni v gostilni g. Žmavca lepo število učiteljskega iz v krožek spadajočih šol; da, prišel je tudi en nadučitelj s soprogo celo iz Ljubenskega krožka in med dobrodošlimi gosti sta bila še dva člana okr. šolskega sveta, en inženir in nekaj drugih prijateljev učiteljskega. Domače učiteljsko je sobo v kateri se je vršil sestanek, lepo okrasilo z vencami in zastavami. V imenu učiteljskega društva je tajnik otvoril sestanek ter govoril o pomenu „Učiteljskih krožkov“. Nato se je krožek ustanovil, izbral predsednikom g. Šijanec, zapisnikarjem g. Korban in blagajničarjem gca. Volc. Razgovarjalo se je o dopisih socialnega odsega „Zveze“, o raznih lokalnih učiteljskih in šolskih zadevah. Zapelo se je tudi nekaj pesmic in sploh je bil — lep popoldan.

Drugi sestanek se je vršil v četrtek, dne 14. t. m. tudi v Bočni pri povoljni udeležbi. Od gostov je omeniti zdravnika dr. Konečnika, ki je tudi obljubil, da hoče pri enem prihodnjih sestankov predavati iz svoje stroke. Tokrat je referiral g. Burdian. Izbral si je predavanje: „Šolsko plavanje v zdravstvenem oziru“. Prav temeljito je sestavil daljše poročilo, ki je splošno ugajalo. Nekaj je k predavanju še pripomnil g. Koebek in tudi g. Dedič je humoristično marsikaj omenjal. Pogovarjali so se udeležniki še o marsičem, dokler ni prehitro došli mrak razdružil vesele družbe.

Tretji sestanek „Zadreškega učiteljskega krožka“ bode tudi v Bočni, dan se še ni določil. Popisaval bode g. Šijanec svoje potovanje v Švico ter pokazal več tozadavnih slik.

Zadnja poročila.

v Vinska kriza v Istri in Furlaniji. Istrski in furlanski poslanci so sklenili zahtevati, naj se nekatere določbe nove vinske postave odpovejo ali popravijo, ker samo tem določbam pripisujejo mrtvilo, ki je navstalo v Istri, v Furlaniji in deloma tudi v Dalmaciji na vinskem trgu.

d „Izdajalci“ slovenskega šolstva! Na ustanovnem zboru Narodne stranke dne 8. decembra 1906 je govoril nepozabni pokojni Vekoslav Strmšek o Narodni stranki in šolstvu. Govoril je tudi o ponku nemščine v ljudski šoli in končal doslovno tako (glej „Narodni list“ št. 10 l. 1906): „Nikakor pa ne odklanjamo popolnoma ponka nemščine, ampak se naj ista poučuje na slovenskih šolah od slovenskih učiteljev, v kolikor ni na kvar ponku v ostalih predmetih. Prepričanje prevladuje, da se da v okvirju obstoječega šolskega zakona na slovenskih šolah tudi glede ponka nemščine doseči popolnoma zadovoljive uspehe. A slovensko deco morajo učiti nemškega jezika samo slovenski učitelji, ki obenem vcepljajo deci narodno samozavest in narodni ponos.“ Kdo se še ne spominja, kako je padel na to „Slov. Gospodar“ po „Narodni stranki“! Izdajalci sloven-

skega šolstva, nemškutarji itd. — to so bile še najmilejše psovke. A glej ga zlomka! „Straža“ prinaša l. 1909 članke, ki se gibljejo popolnoma v toku Strmškovih izjav in tedaj priobčenih člankov v „Narodnem listu“ (pa ne da bi jih dotični člankar ne preplankal!). V št. 10 čitamo celo v svoje veliko začudenje sledeče: „Nikdo ne bo odklanjal zahteve, da se naša deca v ljudski šoli učijo tudi nemščine. To mnenje smo zastopali vedno (?) in ga tudi včasih prav močno povdarjali (?), zlasti ker so nemški kričarji in nemškutarji, love ljudstvo za nemške in nemškutarske šole, vedno in vedno trobili in lagali, da smo sovražniki nemškega jezika in deci v njeno škodo branimo, učiti se ga. Izjavljamo zato še enkrat: naša deca se mora učiti nemščine, ker živimo v takih razmerah, da se brez nje ne da lahko izhajati, in sicer si jo mora prisvojiti v ljudski šoli, ker drugod nima prilike.“ „Slov. Gospodar“, ali ne bodeš sedaj lopnil po „Straži“? In to tembolj, ker je bilo stališče „Nar. stranke“ kakor je razvidno iz obeh izjav, veliko bolj narodno kakor je stališče „Straže“. Pa takrat je bilo treba ubiti neprijetnega nasprotnika z vsemi sredstvi; finis sanctificat media! Danes, ko se je pokazalo, da je stališče Nar. stranke pravo, pa so ga pobrali tudi klerikalci. Lepo zaščene za „Narodno stranko“! In objednem lepo spričevalo klerikalne odkritosrčnosti, „načelnosti“ in poštenosti. — To je sicer letos že drugi slučaj, da so klerikalci ubrali pot za naprednjaki; enkrat so namreč že izjavili, da je za uspešno narodno politiko na Spod. Štajerskem treba sodelovanja vseh stanov — kar je tudi stališče štaj. naprednjakov že od početka Nar. str. sem. In to se bo še ponavljalo — gotovo ne narodni in eo ipso napredni stvari na škodo.

b Deželnozbornske volitve na Štajerskem. Graški „Volksblatt“ piše danes: Kakor se nam poroča od dobro podučene strani na temelju informacij v ministerstvu za notranje zadeve, se pričene volitve v štajerski deželni zbor dne 10. maja. Volitve se ne bodo vršile v vseh kurijah na jeden in isti dan, temveč v vsaki kuriji posebne dni, ki se pa bodo hitro vrstili drug za drugim.

a Davica se močno širi v šentpavelskem šolskem okolišu. Nekaj otrok je že umrlo.

a Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju opozarja vse zadržnike, ki so dosedaj k istej pristopili in vplačali deleže, da se naj zglase pri istem našem zaupniku, kateremu so izročili pristopne liste in zneske za deleže v svrhu, da prejmejo tozadevne zadrugne knjižice in pravila. Ob enem se vabijo vsi na zadrugi intereso vinarji, da pristopijo polnoštevilno kot člani k zadrugi, kajti ugodnosti iste bodo uživali le njeni člani ter se bodo tudi samo od istih kupovalo vino. Zadruga ima sedaj že vse urejeno in začne v najkrajšem času s poslovanjem. Torej pozor!

a Občni zbor okrajnega odbora Nar. stranke za ljutomerski okraj se vrši na Svečnico dne 2. februarja ob 2. uri pop. pri Kukovcu v Ljutomeru. Na dnevnem redu je med drugim 1. pregledno poročilo o važnih političnih dogodkih v minulem letu, posebno takih, ki zadevajo naše kmetijstvo in 2. predavanje o povzdigi vinske kupčije in vinarski zadrugi v Mariboru. — Somišljeniki, pridite vsi polnoštevilno na občni zbor in povabite tudi prijatelje in znanke. Zbo- rovanje je zaupno.

a Pomanjkanje narodne zavednosti. V uredništvo smo dobili od Sv. Križa na M. p. sledeče: „Vabilo na Plesni Venček, ki ga prizedi Vojaško veteransko društvo pri sv. Križu na murskem polju v nedeljo, dne 31. Januarja 1909 v Gostilni Gosp. Jureša v Borecih.“ Torej nič manj ko 7 grdih pomot v vabilu, ki je bilo tiskano v neki nemški tiskarni na — Češkem. Ali se ne bi moglo temu odpomoči na Murskem polju, čegar narodni značaj je znan?

a Iz Bizeljskega. † J. Malus. Po dolgi mučni bolezni je umrl Ivan Malus, veleposestnik in mesar na Bizeljskem. Bil je vedno boritelj za svobodo, samo žal, da mu je vedna bolezen pota v družabno življenje zabranila, kjer bi bil gotovo mnogo koristil za narodno probujo. Bodi mu zemljica lahka!

o Pogreb dr. Janka Serneca. — Maribor, dne 27. jan. Ob velikan- ski udeležbi mariborskih Slovencev smo izročili danes ob 4. uri popoldne truplo slovenskega starejšine dr. Janka Serneca hladni zemlji. Spreveda so se udeležili dostojanstveniki politične oblasti in zastopniki uradov, prihiteli pa so tudi številni prijatelji pokojni- kovi iz daljnih krajev, da se poslove od moža, ki je bil dolga desetletja od- ločni vodja mariborskega Slovenstva. Pevski zbor „Slovanske Čitalnice“ je zapel društven. ustanovniku in prvemu pokojniku nagrobni pesmi pred domačo hišo na cesarski cesti in pred grobom. Brez števila krasnih vencev večinoma s slovenskimi trakovi je spremljalo z nedogledno vrsto gospodov in dam k večnemu počitku moža, katerega se bo vedno spominjala slovenska politična in kulturna zgodovina.

a Mariborska podružnica štaj. kmet. družbe je zborovala minulo ne- deljo. Nas zanimata dve zadevi: gosp. Flucher je naznanil, da se je nakazalo podružnici 1400 mc rženih otrobi in nekaj sto mc pšeničnih otrobi, katere bo dobili po polovičnih cenah na ma- riborskem kolodvoru, g. Girmayer je pa zahteval, da se naj deželna po- skusna klet v Gradcu preseli iz se- danjih prostorov na mnogo bolj dostop- nen prostor v Gosposki ulici in naj osrednji odbor štaj. kmet. družbe de- luje na to, da se poneha pri zvezi nemškoštaj. kmet. zadrug za nakupova- njem vina šele po doposlanih vzorcih. Podružnica izkazuje lep promet in ima tudi veliko število članov. — Ali ne bi mogla začeti mariborska „Kmečka zveza“ z gospodarsko organizacijo ma- riborske okolice? Gg. Pašenjak in Verstovšek — na delo!

a „První společný sklad vína českých hostinských“ (prva skupna zaloga vina českých gostilničarjev) v Pragi (Král. Vinohrady, Jungmann tč.) se bo izpremenila v delniško družbo, ki bo še v večjem obsegu zalagala češke gostilničarje z vinom kakor do- sedaj. Društvo ima zalogo 100—120 vagonov vina. Slov. vinorejci in za- druge, iščite si trgovskih zvez s Čehi!

b Lastno pošto dobi trg Zgornja Radgona. Občina je kupila že l. l. stavbišče za novo poštno poslopje na- sproti Kurbusovi gostilni.

o Bizeljsko. Tukaj se je pojavila bolezen škrlatica in davica; vsled česar so šole Staravas in Orešje zaprte.

v Na slovenske trgovce in obrt- nike nam prihaja iz Ljutomera poziv, naj opuste vbodoče oba najno- vejša „Südmarkovska“ lista „Stražo“ in „Sl. Gospodarja“ zaradi oznanjevanja bojkota slov. trgov- cem in obrtnikom. Naj se pa zgodi to solidarno. Ravno tako mora opustiti vsak narodni trgovec in obrt- nik inseriranje v omenj. „südmarkov- skih“ listih. Dopis je pisan tako ostro, da ga ne moremo niti v celoti priob- čiti; kaže pa dovolj jasno, kako raz-

burjenje je zavladalo vsled dobičkaželjne revolverse pisave mariborskih kleri- kalnih lističev.

v Krajni šolski svet Lemberg je prosil, naj se ondodna dvorazrednica razširi v trirazrednico, da si v dobi 3 let ni povprečno število to šolo obisku- jočih otrok nad 160. V nekaterih naših trgih imamo nemške trirazrednice z manj nego 100 učencev. Deželni šolski svet jih rad vidi. Kaj bo glede lem- berške prošnje ukrenil, poročamo.

v Na Gornji Poljskavi je na Sveč- nico po večernicah shod čebelarjev slovenjebistriškega okraja. Predaval bode gospod J. Jurančič, učitelj čebe- lartva.

v Kako pa to! Šoštanjaska občina je odredila, da je moral vsak, v čegar rodbini se je pojavila škrlat.ca, plačati obč. uradu 6 kron. Razume se, da so na ta način mnogi raje bolezen zamol- čali, kar nikakor ne služi za izboljšanje sanitetnih razmer. Kako je to? Pro- simo slovenjgraško okr. glavarstvo po- jasniti!

d Veteransko društvo v Kranju je v nedeljo na občnem žboru s 24 proti 18 glasovom sklenilo, da ostane nemški komando. Škandal! Nekaj članov je že izstopilo.

d 2800 K državne podpore je do- voljene za razširjenje vodovoda v Vrbici v postojnskem okraju.

v Zaupni shod nardno-napredne stranke za Kranjsko. V ponedeljek ob 2. uri pop. se vrši v ljublj. Narodnem domu“ zaupno zborovanje nar. napr. stranke za Kranjsko. — V torek se vrši shod iste stranke v Mestnem domu.

o Abesinski cesar Menelik je na smrtni postelji. Vsak čas pričakujejo katastrofo. Sedaj vlada kraljica. Po Me- nelikovi smrti se boje v Abesiniji ve- likih nemirov.

o V Rimu je zapadel visok sneg, kar je nekaj nenavadnega.

v Korupcija na Nemškem. Pred ka- zenskim sodiščem v Itzehoe na Pruskem se je pred nekaj časom vršil proces, ki kaže v jasni luči splošno moralo pruske birokracije. V Glückstadtu je vzgojevališče za padla dekleta. Mesto, da bi nadzorovanje tega zavoda izro- čili skušenemu pedagogu, so je dali v roke perversnemu Colanderju, ki je le prisiljen prevzel to službo. Pruske ob- lasti, ki so drugače tako tankovestne, niso videle o tem nič protizakonitega, da je oddal oče to mesto svojemu sinu in da oče nadzoruje sina. Vsak nepri- stranski bi moral sumiti, da bo oče sinu marsikaj spregledal. Colander je torej paševal v vzgojevališču nad padlimi. Pretepal je tako uboge deklice, da so bile vse modre in imele po celem telesu maroge. Hranil jih je zelo slabo in do- stikrat jim je naložil post za par dni ob samem kruhu in vodi. Neka deklica je nenadoma izgubila vse lase. Tekom 2 let jih je umrlo 5. Če ravno so to vzorno vzgojevališče tolikokrat pregle- dovali tajni sanitetni svetnik dr. Hal- ling, župan mesta Glückstadt in tamo- šnji pastor, vendar niso našli nič pro- tipostavnega. Še le, ko je mati nekega trpinčenega dekleta naznanila celo stvar, so se začele oblasti zanimati za Colan- derja, a pustile so ga za časa preis- kave še na svojem mestu. Sodišče je obsodilo Colanderja na 9 mesečno ječo. Da pa ni bilo z njim prestrogo, kaže dejstvo da državno pravdnštvo ni vzdignilo proti njemu obtožbe čeravno je zelo na sumu, da je povzročil s svojo krvoločnostjo smrt 4 deklic, ali vsaj zdatno pospešil. To se godi v deželi „der Frömmigkeit und guter Sitte“.

v Važna razsodba najvišjega sodi- šča. Neki odvetnik, ki je v obrambo svoje stranke pri sodnji izrekel sum- njo, da kot priča poklicani in zapri- seženi orožnik ni izpovedal resnice, je bil tožen radi žalitve uradne osebe. Bil je pa v vseh inštancah oproščen in ko je vsled tega vložila še generalna pro- kuratura ničnostno pritožbo na najvišje sodišče v varstvo zakona, je tudi to pritožbo zavrgla in izjavilo, da ima odvetnik pravico in dolžnost, vse za njegovo stranko olajševalne okolnosti pred sodnijo izreči, četudi si je svest, da bi morda žalil kako pričo na časti, seveda pod pogojem, da njegove na- vedbe ne prekoračijo meje potrebnega. Tudi odvetnikova trditev, da „ne ek-

sistira privilegirana unifor- mirana resnica“, nikakor ni žaljiva, ker če je kaka priča uradni organ, šesodišče za- radi tega ni odvezano postave- ne dolžnosti, da preišče, če za- služi jo njenetrditve, da se jim verjame.

v Veliko pomeverjenje. V Florida- dorfski pivovarni pri Dunajse je raz- krilo, da je disponent Gusenbauer po- neveril 300.000 kron.

v Dijamantna polja v Afriki. „Ti- mes“ opisuje v eni zadnjih številk di- jamantna polja v jugozahodnih afrikan- skih nemških kolonijah. Ta polja so dolga 20 angleških mili in široka 3. Spadajo nemškim kolonijalnim društvom, ki imajo 20-letno koncesijo. Eno teh društev je investiralo v podjetje 125 milijonov, a proizvaja mesečno draguljev za 6 milijonov. Dragulji so izvanredne kakovosti in stanejo 59 šilingov po karatu. Pri podjetju je zaposlenih mnogo Hrvatov.

Krvave žrtve dela na Nemškem. Leta 1907 se je zgodilo v nemških in- dustrijalnih podjetjih 144.703 nesreč. Mrtvih je bilo 9815 in težko ranjenih 134.888, od katerih jih 61.449 sploh ni več sposobnih za nikako delo.

o Kraljevska krona — se na dražbi proda. Bivši marokanski sultan Abdul Azis je zastavil v Parizu med drugimi dragocenostmi tudi svojo krono. Sedaj se razglašja, da bodo vse te dragoce- nosti s krono vred prodane.

o Za novega člana državnega so- dišča je imenovan predsednik dežel- nega sodišča v Inomestu dr. Call.

o Društvo za tujski promet v Raj- henburgu priredi v nedeljo dne 7. sve- čana 1909. ob pol 7. uri zvečer pla- ninski in lovski ples v vseh prostorih restavracije „Unschuld“. Vstopnina: za osebo 1 K, za obitelj (3 osebe) 2 K.

o Slovenjgraška čitalnica priredi v soboto dne 13. februarja 1909. v prostorih Narodnega doma v Slovenj- gradcu plesno veselico. Svira polno- številna šoštanjaska narodna godba pod vodstvom kapelnika I. Mazeja. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 1 K.

o Prostovoljna požarna bramba v Gotovljah ima svoj redni občni zbor v soboto dne 31. t. m. ob 6. zvečer v gostiln. prostorih Fr. Malgaja v Go- tovljah. Redni in podporni udje in vsi prijatelji požarne brambe pridite mno- gobrojno.

o Pazniško in delavsko podporno društvo v Trbovljah bo imelo v ne- deljo dne 7. svečana 1909. ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih g. J. Forteja na Vodi reden občni zbor. Vspored: poročilo o letnem delovanju, odobrenje letnega računa, volitev, razni nasveti.

Cena jajc na dunajskem trgu

	dne 26. jan. 1909.
Jajca v zabojih	à 17½ k po K 2'—
I-ma jajca v sodčkih	à 17½ " " " 2'—
II-da " " "	à 19 " " " 2'—
Niž. in gor.-avstrij.	à 20 " " " 2'—
I-ma štajerska jajca	à 17 " " " 2'—
II-da " " "	à 17½ " " " 2'—
I-ma moravska " "	à 18 " " " 2'—
II-da " " "	à 19 " " " 2'—
Šleska jajca	à 20 " " " 2'—
Hrvaška jajca	à 18 " " " 2'—
Slovenska jajca	à 19 " " " 2'—
Za zaboj à 1440 kom.:	
I-ma bačka jajca	à K 160
I-ma banatska jajca	à " 155
Zgornjeogrška jajca	à " 150
I-ma sedmograška sortirana	à " 150
I-ma nesortirana	à " 148
Bosanska jajca	à " —
I-ma bolgarska jajca	à " —
II-da " " "	à " —
ma-l- srbska " "	à " —
I-ma gališka jajca sortirana	à " 148
I-ma " nesortirana	à " —
I-ma ruska " "	à " 175
I-da " " "	à " —
I-ma srednja jajca	à " 130
I-ma mala " "	à " 120
Vreme: mrzlo. Tendence: trdna.	

Potres v južni Italiji.

Potresni sunki v južni Italiji.

a Rim, 25. jan. (Brz., Nar. Dn.). Včeraj zvečer je začel zopet ognjenik Etna v Siciliji bljuvati lav.. Čuje se pod zemljo gromenje in ponavljajo se

lahki potresni sunki. Prebivalstvo v okolici je zelo vznemirjeno.

a Mesina, 25. jan. (Brz. „Nar. Dn.“). Včeraj med 5. in 6. uro popoldan se je tukaj občutilo več kratkih potresnih sunkov. Isto se poroča tudi iz Mylazza.

Iz sodne dvorane.

v Porotne obravnave v Celju. Pretep med očimom in pastorkom. Že delj časa je bilo nesporazumljenje med Jožefom Guzajem, delavcem v Westenovi tovarni in njegovim pastorkom Ludvikom Pušnikom, delavcem v isti tovarni. Dne 19. avg. 1908, na svoj god, prinese Pušnik domov materi liter vina. Pri tem se je vnel med očimom in pastorkom prepir, kdo bo prvi pil, na kar je sledil pretep, pri katerem je pastork očimu izbil levo oko, tako da je oslepel. Porotniki so Pušnika spoznali krivim ter ga obsodili v 6 tedensko ječo, in na odškodnino očimu za bolečine in zgubo zaslužka 602 kroni; zraven tega še mora plačati bolnišnico za očimom 46 kron in 6 kron zdravniku.

o Še enkrat izgredi od 13. in 20. septembra pred sodiščem. Dne 23. t. m. je obravnavalo okr. sodišče obtožbo proti for. Robertu Hrenu, zaradi izgrediv dne 13. in 20. sept. Obtožnica pravi, da se je Hren udeležil dne 13. sept. l. l. pretepanja Slovencev. Priča Ana Kukovec izpove pod prisego, da je videla, kako je Hren zamahnil s palico proti nekemu Slovincu; ni ga sicer zadel, pač pa je bila priča zelo v nevarnosti, da bi jo udaril ta galantni nemški visokošolec. Dalje je obdolžen, da je dne 20. sept. l. l. v Celju Novačana s palico udaril. Njegove priče, ki so najbrž same mu pomagale pretepati Slovence, so sicer to dejstvo skušale utajiti, toda ni šlo. Bil je obsojen na 50 K globe.

Zveza narodnih društev.

o Gasilno društvo za ormoško okolico s sedežem na Hardeku priredi v nedeljo, dne 31. t. m. v Ormožu veselico v prostorih gospe Kalchbrenner. Vspored: 1. Tombola. 2. Društvena zabava, pri kateri svira lastna godba. Začetek ob pol 7. uri zvečer. Vstopnine ni. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

o Telovadno društvo „Murski Sokol“ v Ljutomeru ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 31. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilni gospe Kukovec v Ljutomeru. Dnevni red: Poročila odbornikov, volitev novega odbora, poročilo o delu in stanju slovanskega sokolstva in slučajnosti.

o Čitalnica v Ljutomeru ima svoj redni občni zbor na Svečnico 2. febr. t. l. po običajnem vsposredu ob 7. uri zvečer v prostorih g. Sršena v Ljutomeru. Eno uro pozneje, ako ni ob določeni uri občni zbor sklepčen, vrši se isti ravnotam z istim vsposredom pri vsakem številu navzočih članov.

v „Ptujski Sokol“ ima v nedeljo dne 31. tm. v „Narodnem domu“ v Ptuj ob 3. uri popoldan občni zbor.

o Bralno društvo v Podvincih pri Ptuj ima svoj redni občni zbor 2. februarja ob 3. uri pop. v gostilni „pri kapeli“. Dnevni red: poročilo blagajnika in tajnika, naročitev časnikov in knjig za t. l., sprejemanje novih udov. Ako ob določeni uri ni zadostno število zborovalcev, se vrši 30 minut pozneje in je sklepčno ob vsakem številu udeležnikov.

Listnica uredništva.

Zibika, Hrastnik, Dobje, Pišce: Tokrat nemogoče, pride! Pozdravi!

Loterijske številke.

Gradec, 25. jan. 1909: 62, 76, 67, 29 '73.
Dunaj, „ „ „ 88, 53, 12, 29, 90.

Smrekovi in kostanjevi koli

na prodaj. Ponudbe naj se pošljejo na upravnništvo tega lista.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu najuljudneje naznaniti, da s 1. febr. t. l. prevzamem

gostilno v „Narodnem domu“ v Slovenjemgradu.

Imam dobra, mnogovrstna štajerska vina amerikske in stare trte na razpolago topla in mrzla jedila so vedno na izbiro. Cene kulantne; Postrežba točna. — Prosim, da me cenjeno občinstvo izvoli počastiti z obilnim posetom.

Anton Vilček.

Zemljišče za stavbo

se proda na najlepšem prostoru v trgu Braslovče; meri 1200 □ metrov, manj ko 500 □ metrov se ne proda; pravno je za kakega penzionista ali za hmeljska skladišča. Natančno se izve v Braslovčah, hišna št. 16.

26 2-1

Učenec

iz poštene hiše, s primerno šolsko izobrazbo, sprejme se takoj v trgovini mešanega blaga **A. Pogačnik**, Cerknica (Kranjsko). 10 3-1

BENCINOV-MOTOR

20—24 k. s., kateri je bil samo 6 mesecev v obratu in izvrstno deluje se vsled nabave električne moči takoj po ceni prodaj. Kje pove upravnništvo „Narodnega lista“. 10 3-1

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!
1 kg sivega, puljenega 2 K, boljsega 2 K 40 h; polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 h; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica. 180 cm dolga. 118 cm široka. z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napolnjen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim postelnim perjem 16 K; napolnjen 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 8 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. S. Benisch, Deschenitz, št. 773, Šumava, Češko. 8 25-2

V najem se da trgovina

dobro idoča z mešanim blagom v lepem kraju na Spodnjem Štajerskem pri državni cesti.

Naslov pove upravnništvo tega lista. 10 3-2

Anton Arčan

stavitelj mlinov in žag v Št. Jurju ob j. ž. se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih mlinov in žag najboljšega sistema — tudi za male vode. — Delo izdelujem solidno in po ceni. Na zahtevanje so spričevala na razpolago.

9 25-2

Gostilna na prodaj!

Gostilna je na okrajni cesti blizu kolodvora. Zraven spada tudi velik vrt. Za gostilno je popolna koncesija, dalje je prodaja tobaka in trgovina z mešanim blagom. Brez konkurence. Se proda zaradi družinskih razmer poceni. Naslov pove upravnništvo tega lista.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

5000 kron zaslužka

plačam vsakomur, ki mi dokaže, da moja čudežna zbirka

300 komadov za samo gl. 2'50

ni priložnosti kup in sicer: 1 pristna švicarska patent žepna ura, sistem Roskopf, natančno idoča in točno regul. z pismono 3 letno tovarnsko garancijo. 1 amerikska zlata-double verižica, 2 amer. zlata-double prstana (za gospoda in damo), 1 angl. pozlač. garnitura manšetni, ovratniški in prsni gumbi), 1 amerik. žepni nožič 5 delni. 1 eleg. svilnata kravata. barva po želji, najnovejša fazona, 1 krasna kravatna igla z simili-brilantom, 1 divna damska broža, zadnja novost, 1 koristna potovalna toaletna garnitura, 1 eleg. pristni portemone iz usnja, 1 par amerik. boutonov z imit. dragulji, 1 at. angl. vremenski barometer, 1 salonski album z 36 umetniškimi in najlepšimi razglednicami sveta, 1 krasni ovratni ali lasni kolir iz pristnih orientalskih biserov, 5 indijskih prerokovalnih hudičkov zabava vsako družbo in še 250 komadov raznih predmetov, ki so v vsaki hiši koristni in nenaдомestni, so gratis. Vse skupaj z eleg. sist. roskopf-patent žepno uro, ki je sama vredna dvakrat toliko, stane sama gl. 2'50. — Dobi se proti povzetju ali proti vnaprejš plačilu (tudi v znamkah) pri **S. Urbachu**, svetovna razpošiljalnica, Krakov 16.

NB. Pri naročilih 2 paketov se priloži gratis 1 prima angl. britva ali 6 finih lanenih robcev. Za neodgovarjajoče se vrne denar brez odloga, torej vsak riziko izključen.

Vabilo

rednemu občnemu zboru

„Hranilnice in posojilnice v Braslovčah, registrovane zadrage z neomejeno zavezo“,

ki bo

v nedeljo, dne 7. svečana 1909 ob 3. uri popoldne v uradnem prostoru v Braslovčah.

Vspored:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ženitev

ali možitev ne sme zmotiti nobene slovenske neveste in nobenga ženina, da bi šla kam drugam bala kupovat, kakor v narodno trgovsko hišo na debelo in drobno **R. Stermecki, Celje**, kjer je veljkanska zaloga finega volnenega blaga za nevestine obleke, suknja in kamgarna za moške obleke, svilnenih robcev, belega platna za perilo in rjuhe in različnega drugega mauufakturnega blaga.

Veljkanska zaloga.

Čudovito nizke cene.

2 52-4

Naznanjam, da sem otvoril svojo

odvetniško pisarno

v Mariboru, Poštna ulica št. 9.

Dr. Vladimir Sernec

odvetnik v Mariboru.

Največja in najcenejša izber zaročnih prstanov in različnih drugih zlatih, double itd. uhanov, verižic, zapestnic in sploh vsakovrstne zlatnine in srebrnine.

Pozor! Predno si kupite uro, oglejte si mojo veljkansko zalogo pravih švicarskih zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur, budilk, verižic, toplomerov, očal, daljnogledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite **cenike**, katere razpošiljam zastoj in poštne prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič
v Celju, „Narodni dom“.

6 52-4

